

MAGYAR

Hungarian Life

ÉLETT

Price \$ 3.20
Including GST

AZ AUSZTRÁLIAI MAGYARSÁG EGYETLEN HETILAPJA

THE ONLY HUNGARIAN WEEKLY IN AUSTRALIA

No 2634. 4 February 2010.

Printed post approved – PP 349034/00008

LII. évfolyam 4. szám

2010. február 4.

Aparlamenti demokrácia ütemterve a négyévenként megismétlődő szavazás. A politikai krédó szerint ez a módszer megvalósítja azt a régi óhaját, hogy a nép ön-maga ura. Ez persze nagyon is áttételes, de arra elég jó, hogy a nép szemére vehetik, hogy: az van, ami a te döntésed volt. Ez éppen olyan blöff, mint volt a „Tiéd a gyár, magadnak dolgozol!” Az eredeti elgondolástól, ami szerint egy körzet beküldi az országgyűlés házába legnépszerűbb polgártársát, már egy állítólagosan magasabb fejlettségi szintre került az emberi társadalom hatalmi szerkezeté, szinte mindenütt. Hivatásos politikusok veszik át a gondot, pártok kerekében. Így tehát elég, ha a kedves honpolgár négy évenként megjelöli, melyik létező pártra adja a szavazatát. Hogy ebben a démóznak 1461 nappól csak egyet oszthatnak, ne bánja, azzal csak megkímélik a fáradóasztól. Pedig vannak akik napról napra figyelik a politikusok tevékenységét, bele is szólnának, ha lehetne, főleg azok, akiknek valami nagyon nem tetszik.

Olyan országokban, amelyekben a polgárság elégedett munkája díjazásával, életét nyugodtan tevezheti, szellemileg, anyagilag gyarapodhat, nem is nagyon érdeklődik kik, hogyan végzik a politikai feladatokat. Magyarországon népe utoljára talán az első világháború előtti évtizedekben élt meg ilyen életet, nagypapának mondása (a boldog békeidőben) innen ered. Volt azonban később is közömbösség a politika iránt, de az egészen

Csapó Endre

Korai választási tájkép

más természetű volt. Mégpedig a leghitványabb lator utóbbi évtizedében, akire még sokan János bácsiként emlékeznek, nos akkortájt ugyan kit érdekelt a politika, hiszen azt ott fent intézték, nem volt vitatéma, alternatíva még kevésbé.

Ez a távolról szemlélkedés jócskán megmaradt a rendszer (szocialistáról kapitalistára) átváltása után is. Az átváltás feladatát pedig azok végezték el, akik addig is foglalatosságok a politikai iparban. A politikai elit nagyon megelégedett a saját munkájával, szünet nélkül emlékeztek idézi, hogy a szocialista diktatúrából parlamenti demokráciát, mi több, jogállamot hozott létre. Külső megjelenésre valóban alapvető a változás. Van azonban egy másik vetület is, amelyben semmi nem változott, maradt ami volt, ez pedig a politikai baloldal uralma.

Az az élmény, hogy a nagy változásban maradt a lényeg, rádöbbentette a gondolkodó embereket arra, hogy a régi és az új a lényegesebb dimenziókban azonos. Ha megnevezhető az azonosság alapja, akkor: baloldali. A rendszerváltoztatás egyszerűen egy másik baloldali vágányra tolta az ország szekerét, azon haladt az már az Antall-kormány idején is, és azóta is.

Csorba József (gondola.hu) foglalkozik ezzel az álcázott, valójában folyamatos pályával, amit most már

boncasztalra kell tenni, amit a négyévenkénti, hamarosan esedékes alkalommal, a démósi akaratérő hajthat végre.

„A politikai verseny tétje az, hogy a Fidesz folytatja-e azt a kurzust, amelyet az MSZP-SZDSZ koalíció kijelölt számára, s az IMF meg az EU is kiállt mellette. És akkor félén belül megbukik, majd visszahozza a megújult baloldalt újabb kormányciklusokra, és folytatódik a poszt-kádárizmus-reformszocializmus kapitalizmus módra. Vagy pedig politikai és jogi felelősségre vonás következik, és tudományos revíziókra kerül sor az elmúlt harminc év súlyos tévedéseire, mulasztásaiért, visszaéléseiért. A bűnös baloldali személyiségek kivonulnak a politikából, és a panamista politikusok bíróság előtt felelnek a törvénysértésekért. Ekkor az új kormány lesz játéktérre a külföld előtt is, hogy az előnytelen kötelezettségeket csökkentse, az adósságot Kádártól Gyurcsányig visszaminősítse, s az unióval megállapodhasson a nagyberuházásokról, munkahelyteremtésről, és egyebekről.”

Kemény szavak, de kemény idők járnak. Amennyire az otthoni helyzetet meg lehet ítélni a hírekől és barátaink, rokonaink leveleiből, az ország népe – illetve remélhetően elegendő része – megelégedte a baloldali népellenes, nemzetellenes garázdálkodással, és komolyan veszi, hogy választásával változtatni is akar. Mint láttuk, kell is az alapvető változtatás, ami nem lehet kevesebb, mint a komprádor baloldal teljes kiszorítása az államhatalomból, és felépítése egy olyan új államnak, amelyben a rablás, a haza kifosztása, a fejlődés visszatar-tása nem lesz lehetséges többé.

Nemzeti érdekű politikára kell váltani. A magyar nép története, országának birtoklásában – ha kényszerűen (török időkben, Habsburg uralkodási törekvések idején) hízagosan is, de tulajdonjogilag (nemzetközi „telekönyvi” állományban mint a Szent Korona országa, tehát nem királyi birtok) folyamatos államisága magyar jellegének kifejezésével történt, mindig is a magyarok(!) országa védelmében, a nacionalizmus korát évszázadokkal megelőzve – nem lehetett más, mint magyar. Tatárral, törökkel, némettel folytatott küzdelem nemzeti volt, a jakobinus forradalmak ihlette trikolórból magyar nemzeti zászló lett. Magyar talajon Európa 1848-as baloldali forradalmának eszmeisége nemzeti jeletet öltött, a kiegyezés utáni évtizedekben is a nemzeti törekvések jellemezték a közjogi küzdelmeket. Békés Márton jellemzi a Horthy-korszakot az alábbiakban:

„A Horthy-korszak idején, 1944 tavaszi végéig, olyan domináns párt volt hatalmon, amely többé-kevésbé a

jobboldali hatalmi hozzáállást tanúsította. Vagyis a parlamentáris demokrácia tömegdemokrácia felé tartó folyamatát fékekkel és állami intézmények sorával egyensúlyozta ki; sem a tekintélyt, sem a szabadságot nem engedte szabadjárni, de mindkettőre támaszkodott (előbbire jobban); a magyar történelmi fejlődés organikus menetében keletkezett hibákat hosszú távú és óvatos reformokkal igyekezett orvosolni, mintsem gyors és forradalmi változtatásokkal; végül az egyenlősítés és a zsarnokság baloldali-liberális kisiklásai helyett a kormányzás olyan erényeit gyakorolta, mint a nemzeti egységteremtés, a kompromisszum, az összeurópai helyzet mérlegelése. ... Ahhoz, hogy a markáns Gyurcsány-rezsim emlékét, vele együtt a húsz éves balliberális kurzust és a '45 óta tartó balos korszakot le lehessen zárni, újabb, de ezúttal konzervatív jegyekkel, hagyomány-barát kultúrával és domináns jobboldali politikával bíró időszakra lesz szükség. E jobboldali korszakváltásnak sokkal fontosabb feltétele az időbeli és politikai minőség, mint a mennyiségi szempontok. Egy kétharmados parlamenti fölényt eredményező jobboldali győzelem természetesen alapvetően változtathatja meg az ország arculatát, de ennél is fontosabb, hogy stabil többség, biztos kormányzati potenciál, világos és lehetőleg korán bekövetkező eredmények párosuljanak egymással, méghozzá minimum két cikluson keresztül. A kormányváltás aktusát két választási fordulóval, azaz heteken belül el lehet végezni, a korszakváltás viszont évtizedes munkát igényel.”

Nem könnyű feladatról van szó. Azt kell most megérteni, hogy a helyzet többet követel annál, hogy egyik párt helyébe jöjjenek a másik, amelyik többet ígér a népeknek. Ezt játszották végig az elmúlt húsz évben Magyarország, mire végre elég széles réteg rájött arra, hogy valami egészen mást kell érvényre juttatni. Különösen a fiatalok körében, érdekesen az MSZP-szülők gyermekei, akik most radikális változást akarnak. Három hónappal a választások időpontja előtt egyértelműen a radikális jobboldali párt tekinthető „harmadik erőnek”. A pártok közül a Jobbiké a fiatalok szavazótáborra, a „radikális jobboldali szervezet” újabb generációs választóvonalat húzott a magyar politikai térképen.

A választás ezúttal azzal az érdekességgel jár, hogy a nagyon esélyes befutó Fidesz-KDNP mellé egyetlen párt sem akar felzárkózni, koalíciós alapon vele kormányra kerülni. Minden párt, jobbról is, balról is, a Fidesz-KDNP gyengítésén dolgozik. A bulvár sajtóban és a blog terén érdekes baloldali tipp jelentkezett: „A viktorkának még az 50+1 sem lesz meg, mert a jobbik kurva erős lesz!!! És ott fog ülni viktor és a feri mint koalíciós partnerek, mert az EU és a BANKVILÁG ezt követeli tőlük!!!” Lehet ezt a humor világába küldeni,

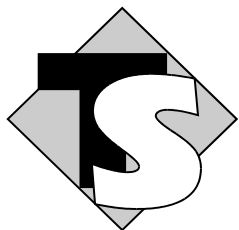
de néhány dolgot kifejez: az MSZP a Jobbik előretörését látja, és bízik abban, hogy a nagybetrűs bankvilág és az EU megvédi a mai helyzetet, akár a szocialisták és a Fidesz összeboronálásával is. Tehát bíznak abban is, hogy a külföld ezúttal is belenyúl a magyar politikai fejleményekbe.

Ugyanakkor a jobboldalon is elhangzik a figyelmeztetés, hogy az MSZP látványos bukása a politikai pályán nem jelzi hasonló hanyatlását a választásokon. Ott még erős tartalékok vannak. Az áprilisi választások előre látható Fidesz fölényét rajta kívül egyetlen politikai tényező nem akarja. A magyar belpolitikára erősen kiható politikai tényező a külföld, legyen az a globális nagytőke, Washington, London, Brüsszel, vagy a közvetlen szomszédország politikai képződ-ményei. Ezt jó tudni.

„Ha a díszletek mögé nézünk, egyáltalán nem vehetünk mérget az elsősorú Fidesz-győzelemre. A régebbi választások eredményének ismeretében pedig magát a Fidesz-győzelmet sem szabad tényként kezelni. A balsajtó egységes riogatása a Fidesz-győzelemmel szintén azt jelzi, hogy központilag elrendelt médiaoffenzíváról van szó. Magyarán a nagyarányú Fidesz-győzelem vizionálásával propagandát folytatnak. Propagandájuk céljai: 1. a rossz kormányzás miatt közömbössé vált baloldali szavazók megértése, hogy féljenek a jövőtől, és szaladjanak az MSZP-re szavazni; 2. megdöbbentő, de tény, hogy sok olyan választó van, aki a propaganda hatására azt hiszi, hogy a mostani közállapotokat a Fidesz okozza, ezért – a változtatás céljával! – az MSZP-re szavaz jövőre. A balmédia fogyasztói között nem csekély számban található olyanok, akik azt hiszik, Orbán van hatalmon, ő kormányoz ilyen rosszul. A balsajtó a maga érdekei szerint tökéletesen célszerűen jár el. Igaz, a népet félrevezeti, de ez nem szempont arrafelé. A múlt is a balsajtó mostani viselkedését igazolja. Az MSZP csak egyszer vesztette el a kormányt – ráadásul akkor sokkal jobban kormányzott! Az MSZP 1998-as vereségének oka az volt, hogy a szocialista kampánystratégia a »fagyaszttást« célozta. Azt hitték, akkor járnak jól, ha minél kevesebben mennek el szavazni – és tévedtek. Azóta kimutatták: nem az MSZP szavazótáborra, hanem a radikális jobboldali szavazótábor a legfigyelmezettebb. Az MSZP 2002-ben és 2006-ban a hisztériáig fokozta a félelmet a Fidesztől – és nyert. Most is ez fog következni.”

Nyíri János írta ezt a jónátó figyelemzetést a gondola.hu november 23-i közlésében. Lehet hogy borúlátó, de igaz van, a szavazó lustaságából, hogy úgys győznek, nagy bajok lehetnek. A továbbiakban rámutat, hogy a választók több mint negyven százaléknál a véleménye ismeretlen. Ez a jelentős tömeg része annak a négy milliárdnak (a nyolc milliárd választóból), akik azt akarják tudni, hogyan s miből fogják őket eltartani.

(Folytatás a 4. oldalon)

TRUMBLE
SZANTO
LAWYERS

ÜGYVÉDI MUNKAKÖZÖSSÉG

TANÁCSADÁS MINDENFÉLE ÜZLETI ÜGYBEN
HÁZ ÉS MÁS INGATLAN ADÁSVÉTELE ÉS BÉRLÉSE
VÉGREJÁRÁSOK KÉSZÍTÉSE ÉS VÉGREHAJTÁSA
KÉPVISELET PERES ÜGYEKBEN
ÖRÖKSÉG ÜGYEK
KÖZLEKEDÉSI ÉS ÜZEMI BALESETEK
BEVÁNDORLÁSI ÜGYEK
CSALÁDI ÜGYEK ÉS VÁLÓPEREK
TÁRSULÁS FINANSZÍROZÁS
ADÓSSÁGOK BEHAJTÁSA
MAGYARORSZÁGI VONATKOZÁSÚ ÜGYEK INTÉZÉSE
KÖVETSÉGI HITELESÍTÉS

MAGYARUL BESZÉLÜNK

10 CECIL PLACE, PRAHRAN 3181

Telefon: 9529 6222

Fax: 9529 6777

Email: tsz@tsz.com.au

BOLDOG NÉVNAPOT KÍVÁUNK!

Február 4.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Ráhel, Csenge nevű kedves olvasóinkat.

Ráhel: héber eredetű, jelentése bárány.

Csenge: ismeretlen eredetű régi magyar személynévből átvett. Köszönhetjük még **Andor, András, Holló, Andrea, Janka, Johanna** nevű barátainkat.

Február 5.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Ágota, Ingrid nevű kedves olvasóinkat.

Ágota: az Agatha régebbi magyar formája. Az Aghata görög eredetű, jelentése: a jó.

Ingrid: északi germán név, jelentése: Ingwio isten által oltalmazott lovasnő. Köszönhetjük még **Abiáta, Etelka, Kolos, Péter** nevű barátainkat.

Február 6.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Dorottya, Dóra nevű kedves olvasóinkat.

Dorottya: a görög Dorotheosz névből ered. A név jelentése: Isten ajándéka.

Dóra: a Dorottya névnek igen sok nyelvben meglévő önállósult becézése.

Köszönhetjük még: **Áldor, Armand, Dolli, Titán** nevű barátainkat.

Február 7.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Tódor, Rómeó nevű kedves olvasóinkat.

Tódor: a Teodor rövidülése, becézése Tóda, Tódika.

Rómeó: Olasz eredetű név, jelentése: Rómába zarándokló férfi.

Köszönhetjük még **Richard, Ronald** nevű barátainkat.

Február 8.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Aranka nevű kedves olvasóinkat.

Aranka: régi magyar személynévből, 1840 körül élesztették föl a latin eredetű Aurélia magyarításaként. Az arany szó „ka” kicsinyítőképzős alakja.

Köszönhetjük még **Bagamér, Elfri- da, János, Judás, Salamon** nevű barátainkat.

Február 9.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Abigél, Alex nevű olvasóinkat.

Abigél: héber eredetű, jelentése: az apa öröme.

Alex: az Alexander görög eredetű név rövidítése, jelentése: harcra kész férfi.

Köszönhetjük még **Apollónia, Cirull, Erik, Erika, Rajnald, Szabin** nevű barátainkat.

Február 10.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon Elvira nevű olvasóinkat.

Elvira: eredete vitás, talán a nyugati gót Aahwara névből, jelentése: akit az ereklye megvéd, vagy a spanyol El-mira változata. Becézése: Vira, Virike.

Köszönhetjük még **Klára, Pál, Sko- lasztika, Vilmos** nevű barátainkat.

A Demokratikus Kartell

A Demokratikus Kartell címmel meghirdetett performance-ukon árverésre bocsátották a Lehet Más a Politika párt aktivistái a Demokratikus Centrum néven színre lépett, az MDF és az SZDSZ romjain alakult szerveződés politikusait. Szerintük az új alakulat ékes példája annak, hogy milyen ne legyen a politika. Az MDF-SZDSZ-szövetség tízszázalékos eredményt vár a választásokon, de információink szerint megállapodásuk bejelentése jócskán csúszik. Mai portrénkban **Dávid Ibolya** régi-új katonái közül **Bokros Lajost** és **Király Zoltánt** mutatjuk be.

Április 11-én dönt Magyarország

Súlyom László államfő a lehető legkorábbi időpontra írta ki a 2010-es parlamenti választásokat

Véget vetett a találgatásoknak **Súlyom László** köztársasági elnök, amikor tartotta magát korábbi nyilatkozataihoz, és a lehető legkorábbi időpontra, április 11-re, illetve 25-re tűzte ki az országgyűlési választások első és második fordulóját. Ezzel hivatalosan is megkezdődött a kampányidőszak, amely április 9-én éjfélig tart. A pártok üdvözlötték az államfő bejelentését.

Szijjártó Péter, a Fidesz elnöki stábjának vezetője közölte: a magyar emberek 2006 óta várnak az államfőnek az országgyűlési választások időpontjáról szóló bejelentésére, amellyel végre visszakaphatják a jövőjükre vonatkozó demokratikus döntés jogát, és lezárhatják a Gyurcsány-korszakot. A politikus szerint a túlélésért küzdő MSZP részéről minden idő leggátlástalanabb, legbrutálisabb kampányára kell felkészülni, ellentétben a Fidesszel, amely a jövőről beszél majd. A legnagyobb ellenzéki párt az előzetes terveknek megfelelően rövid korteskedésre készül, csak március 15-én kezdi el kampányát.

Simonyi nem akarja az MDF-SZDSZ-listát vezetni

Meglepidve fogadta **Simonyi András** egykori diplomata, hogy felmerült a neve az MDF és az SZDSZ közös budapesti listájának vezetőjeként. **Simonyi** közölte, hogy visszautasította az erre vonatkozó megkereséseket. Az egykor rivális MDF-nek és SZDSZ-nek így még keresgélennie kell azt a listavezetőt, aki mindkettőjük számára elfogadható.

„Kaptam megkereséseket, és ezekre én nem mondtam” — nyilatkozta **Simonyi András** egykori washingtoni nagykövet a Tv2 Tények című hírműsorának azzal kapcsolatban, hogy szerdán felmerült a neve mint az MDF és az SZDSZ közös budapesti választási listájának vezetője. **Simonyi** közölte, meglepte, hogy **Herényi Károly** MDF-es politikus bejelentette, őt szánják listavezetőnek.

Az MDF budapesti választmánya bólintott rá az egykori rivális SZDSZ-szel kötendő választási megállapodásra, amelynek értelmében a főváros egyéni választókerületeinek mintegy felében SZDSZ-esek indulnának a demokrata fórum színeiben. Emellett közös listát is állítanának, ennek élére került fel **Simonyi** neve. (Részletekért a formálódó megállapodásról.)

Simonyival jelent meg egy interjú a Hírszerző nevű internetes újságban, és ott kitérően válaszolt az esetleges politikai szerepvállalásával kapcsolatos kérdésekre. „Nem terveztem, hogy politikai pályára lépek, ugyanakkor figyelem azt, hogy miként alakul a középben álló erő sorsa. Nem mindegy ugyanis, hogy végül kiknek a háttértámogatását szerzik meg és hogy kikből fog állni a lista” — mondta az egykori diplomata.

Az MDF választmánya által elfogadott megállapodást még jóvá kell hagynia az SZDSZ budapesti szervezetének is. A párt országos tanácsának elnöke, **Skaliczky Andrea** azt mondta, hogy a kiszivárgott információk alapján az MDF-es választmány által elfogadott megállapodástervezet közel áll ahhoz, amiről a két párt előzetesen tárgyalt. **Skaliczky** hozzátette, a listavezető személyéről nem jutottak megegyezésre az előkészületek során.

Kárpáti Demszkytől vár bocsánatkérést

Bocsánatkérést vár **Demszky Gábor** főpolgármestertől **Kárpáti György** háromszoros olimpiai bajnok vízilabdázó, akinek az SZDSZ-es politikus azért nem ohajtotta átadni a díszpolgári címet, mert tényként kezelte a Hírszerző nevű portálon a sportlegenda állítólagos ügynökműltjáról megjelent hamis állításokat.

A Hírszerzőben közölt helyreigazítás után **Kárpáti György** változatlanul keresi igazát. A háromszoros olimpiai bajnok vízilabdázó jó hírnevének megsértése miatt személyiségi jogi pert kezdeményezett, a Pesti Központi Kerületi

MAGYAR

Bíróságon pedig magánvádas büntetőeljárást indított a lap kiadója ellen, rágalmazás vétsége miatt. A Hírszerző a Kádár-rezsim állambiztonsági szerveivel hozta összefüggésbe Kárpátit, azt állítva az ismert sportlőről, hogy ügynöke volt a diktatúra elhárításának. Az internetes újság sikertelenül próbálta igazolni, hogy **Kárpáti** együttműködött a diktatúra titkosszolgálatával.

Kárpáti azt mondta: *a jogerős határozat nyomán elvárható lenne, hogy Demszky Gábor, aki a híresztelés megjelenése idején készpénznek vette az ügynökműltől szóló állításokat, megkövetné őt. Szavai szerint a közgyűlés által számára megszavazott díszpolgári címet szívesen átvenné, ám majd csak egy olyan főpolgármestertől, aki hitelesen képviseli a fővárost.* **Kárpáti** felidézte, *Demszky* egyebek között azt írta neki: *díszpolgári címének átadása miatt kellemetlen helyzetbe kerültem, sajnálattal veszem tudomásul, hogy kettős életet élt, és nem áll módomban kétségbe vonni az érintettségét.*

„Az elmúlt két évben beszároztak egy az országot sikeresen szolgáló sportolót, céljuk az volt, hogy a díszpolgári cím átadása előtt egy héttel a média felkapja ezt a hazugságot, és ahogyan ezt néhány barátom az álhír közlése után megjegyezte, azért kaptam, mert a Fidesz egyik nagygyűlésén megjelentem **Orbán Viktor** mögött” — mondta a bajnok.

Anekdóták

a Lánchíd történetéről

Eredeti hídkalkatrészek, makett, tervrajzok, vázlatok és korabeli geodéziai műszerek is láthatók a Hídtörténetek — Lánchíd címmel most nyíló kiállításon a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeumban Budapesten.

Érdekességeket, kevésbé ismert részleteket mutat be hazánk első állandó Duna hídjának történetéről a 3-4 hónapra keresztül látogatható tárlat — mondta

Magyar Élet Hungarian Life

Felelős szerkesztő és kiadó: **Márffy Attila**
Sydneyi szerkesztő: **Józsa Erika**
Főszerkesztő: **Csapó Endre**

Irodák:

Melbourne

15 Roselyn Crescent,
East Bentleigh, Vic. 3165
Tel. : (03) 9557-2422
Fax: (03) 9563-9101

E-mail:
amarffy@netspace.net.au
Levélcím: P.O. Box 210,
Caulfield, Vic. 3162

Sydney

22 Marinella Street
Manly Vale, NSW. 2093

Telefon: (02) 9907-6151
E-mail:
hungarianlifesydney@gmail.com

Hirdetési díj: \$ 5.50/cm/column (Incl. GST)
(Hasábonként 1 cm mély és 5 cm széles)
Előfizetés egy évre GST-vel együtt \$ 160.-

Advertising rate: Classified: \$ 5.50/cm/col. (Incl. GST)
Half page: \$ 300.— Full page: \$ 550.—
Translation and artwork free of charge.

Proprietor and Publisher: Hungarian Life Publishing
Printed by Attila Márffy, 15 Roselyn Cresc. East Bentleigh, Vic. 3165.

A Magyar Élet Kiadóhivatalának
P.O. Box 210, Caulfield, Vic. 3162

Megrendelem

A Magyar Életet ____ évre Mellékelek \$ _____-t.

Előfizetési díj egész évre (50 szám) GST-vel együtt \$ 160.—

Félévre (25 szám) GST-vel együtt \$ 80.—

Külföld egy évre: Magyarország \$ 240.- NZ \$ 220.-

A Magyar Életnek **régi** előfizetője vagyok
_____ **új** előfizetője vagyok

Név _____

Cím _____

Postcode _____

A csekket **HUNGARIAN LIFE** névre kérjük kiállítani.
MONEY ORDER átutalása esetén kérjük, ne felejtse el a postán kapott nyugtát azonnal **elküldeni** hozzánk a fenti címre.
A nevet és a címet olvasható nagybetűvel kérjük kitölteni.
Címváltozás esetén szíveskedjék a régi címet is közölni.

**DOLLÁR
ÁRFOLYAM
2010. jan. 28-án
1.00 AUD = 173.53**

HÍREK

el az intézmény főigazgatója. Kóczyánné Szentpéteri Erzsébet felhívta a figyelmet egy speciális, az eredeti Lánchíd szerkezetét hihetetlen pontossággal bemutató modellre. Európa egyik legszebb modellje 1:200 méretű és rendkívül részletes — tette hozzá.Az érdeklődők eredeti hidalkatrészeket, hídbárcákat, azaz a hídpénz megfizetését igazoló jegyeket, tervrajzokat, vázlatokat, korabeli geodéziai műszereket is láthatnak. A dokumentumokon kívül olyan terveket, vázlatokat, elképzeléseket is megtekinthetnek az érdeklődők, amelyeket magyar és külföldi szakemberek javasoltak a Lánchíd alternatívájaként.Szinte az összes kiállított tárgyhoz, dokumentumhoz, képhez fűződik egy-egy anekdota, amely a Lánchíd építéséből, vagy a későbbi korokból maradt ránk, de a **Széchenyi** hagyatékából előkerült két gúnyverset is elolvashatja a látogató, melyek a „legnagyobb magyaron” élcelődnek a Lánchíd építése miatt. A tárlaton a látogatók megtekinthetik a Hídember című filmnek azt a részét is, amikor a híd építésekor egy láncszakasz leszakadt, és több embert, köztük Széchenyt is a Dunába sodorta.A tárlat egyben a Széchenyi Emlékév megnyitója is: gróf Széchenyi István 1860-ban hunyt el, életművének sarkalatos pontja a Lánchíd, amellyel 1832-től egészen 1848-ig naponta foglalkozott. A híd nemcsak műszaki mestermű, hanem a közteherviselés jelképe, hiszen a hídpénz fizetése alól senki sem kapott mentességet. A Hídtörténetek — Lánchíd című tárlat egy olyan sorozat kezdete, amelyben a budapesti Duna-hidakat mutatja be a múzeum. A jelenlegi kiállítás várhatóan április végéig látogatható.A kiállításhoz kapcsolódva múzeumpedagógiai foglalkozásokra várják a családokat minden vasárnap. A résztvevők felépíthetik a Lánchíd makettjét téstából és gyöngyből, felfedezhetik a különbségeket a Lánchíd és londoni testvérhídja között, kvíz-kérdésekre válaszolhatnak a Lánchíd történetéből, de színezhetnek a Lánchíd orszlánjait és Buda látképét ábrázoló képeket is.

Minden eladó, még a református templom is

Elfogytak a hívek Medgyesegyházán a református istentiszteletekről. A 70 férőhelyes templomban 1-2 hívónél több sohasem jelenik meg, a minden hónap harmadik vasárnapján rendezett istentiszteleteken. Vasárnap már a konvektor is feladta a harcot — számolt be a Békés Megyei Hírlap, melynek ottjártakor, már a villanyt sem lehetett felkapcsolni, mivel elromlott.

Az épületen 30 millió forintos felújítást kellene végrehajtani, de nincs miből: két református hívó fizet egyházfenntartói járulékot, ami évente 8 ezer forint — mondta a lapnak **Molnár Virág** mezőkovácsházi lelkész. Hosszas vívódás után döntöttek úgy, hogy inkább eladják a templomot, melynek értékét 4,5 millió forintra becsülték. Csak olyan vevő jöhet számításba, aki garantálja, hogy megőrzi az utókornak és kizárólag kulturális célokra, értékmegőrzésre használja.

A templom egyébként már másodszor cserélne gazdát, hiszen az 1800-as évek végén zsinagógának építették. A zsinagóga azonban a második világháború miatt hívek nélkül maradt, így 1951-ben megvásárolta a református gyülekezet. A templom 171 kilogrammos bronz harangját ugyanebben az évben **Rákosi Mátyás** adományozta a gyülekezetnek. Európában egyedülálló, hogy zsinagógát keresztény felekezet vett át. A harangot megveszi az önkormányzat, nem szeretnék, ha más településre kerülne — mondta **dr. Nagy Béla** medgyesegyházi polgármester.

Balázs Péter: Jó muníciót kaptunk az EU-tól a nyelvtörvény elleni harchoz

Egy belső uniós jogi állásfoglalás számos kifogásolható elemet talált a szlovák államnyelvtörvény végrehajtási utasításában. **Balázs Péter** külügyminiszter szerint az EU-s jogi anyag remek muníciót, kitűnően használható érveket ad a magyaroknak.

A szlovákiai államnyelvtörvény ügyében Magyarország jó munícióhoz jutott egy EU-s belső jogi állásfoglalás formájában, amely sok ponton kifogásolja a szlovák törvény végrehajtási utasítását — mondta csütörtökön Balázs Péter külügyminiszter. A bizottság belső jogi szakvéleményét a Bruxinfo magyar nyelvű brüsszeli, uniós témákra szakosodott hírportál szivárogtatta ki. A hírportál ismertetése szerint az Európai Bizottság jogásza legalább 12 tartalmi és formai kifogást találtak a szlovák nyelvtörvényhez készült végrehajtási utasításban. A kifogások többnyire arra vonatkoztak, hogy a szlovák nyelvtörvény alkalmazása ütközhet az Európai Unió jogrendjével és más nemzetközi jogforrásokkal is.

„Kitűnően tudjuk használni ezeket az érveket” — jelentette ki a külügyminiszter. Balázs Péter megismételte korábbi felhívását, hogy a szlovákiai magyarok bátran beszéljenek magyarul, és azt mondta, hogy a magyar kormány jogi és anyagi támogatást nyújt azoknak a magyaroknak, akiket hátrány ér a nyelvtörvény miatt.

Balázs Péter „fantasztikus anyagnak” és „igen alapos jogi elemző dokumentumnak” minősítette az EU-s szakvéleményt. Szerinte a dokumentum „alátámasztja, amit eddig is mondtunk a nyelvtörvényről”. Szerinte a szakvéleményt Szlovákia kérhette, és „hideg zuhanyt kapott”.

A külügyminiszter különösen azt nevezte fontosnak, hogy a bizottsági szakvélemény az EU nagyon kemény versenysemlegességi előírásait vetíti át a szlovák nyelvtörvényre. Ahogy Franciaországban nem szabad elbocsátani egy lengyel munkást azért, mert nem tud olyan jól franciául, mint egy francia, ugyanígy Szlovákiában sem érhet diszkrimináció egy magyart a szlovák nyelvtudás miatt — magyarázta Balázs. Ugyanezen az alapon a bizottsági szak-

vélemény az EU-s jog alapján látja veszélyben a szlovákiai kisebbségi médiумok versenyszabadságát.

Az egészségügyi szolgáltatás diszkrimináció-mentessége kérdésében a bizottsági szakvélemény még messzebb is megy, mint az eddigi magyar álláspont — mondta a külügyminiszter. Magyarország eddig azért aggódott, hogy ne érhesse hátrány a szlovákiai magyarokat, ha az orvosi rendelőben magyarul akarnak az orvossal beszélni. A bizottsági szakvélemény viszont egyenesen azt emeli ki, hogy Szlovákiában kötelezettségnek kellene metgenni a kisebbségi nyelven értő orvosok alkalmazását.

Arra a kérdésére, hogy a szakvélemény alapján milyen lépéseket tesz Magyarország, a külügyminiszter azt felelte: „ezeket az érveket kitűnően tudjuk használni, például felhívjuk rájuk az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) kisebbségi főbiztosának figyelmét. „Jó muníciót ad a szakvélemény ahhoz is, hogy mire figyeljünk a nyelvtörvény szlovákiai alkalmazásánál” — tette hozzá.

Az EBESZ főbiztosa, **Knut Vollebaek** adott ki közleményt, amelyben üdvözölte a szlovákiai államnyelvtörvényhez készült végrehajtási irányelv elfogadását. Vollebaek szerint az irányelv megadja a szükséges útmutatást a törvény alkalmazásához, eloszlatja a kétértelműségeket, de fontosnak nevezte, hogy azt a szlovák hatóságok folyamatosan ellenőrizzék, és elkerüljék a kisebbségek anyanyelvhasználatának szükségtelen korlátozását.

A külügyminiszter szerint a szlovák kormány az idei parlamenti választások előtt aligha fogja visszavonni vagy módosítani a nyelvtörvényt, de talán csak „puhán fogja alkalmazni”. „**Robert Fico** szlovák miniszterelnök profiljába belefér a kemény szöveg — puha alkalmazás stratégiája” — jegyezte meg **Balázs Péter**. Szerinte Fico „otthon az ultráknak lobogtatni fogja a nyelvtörvény szövegét, a nemzetközi közösség előtt meg majd azt fogja mondogatni, hogy hiszen senkit sem büntettünk meg”.

Kevesebbet utazunk

A válság miatt tavaly megtört a nemzetközi idegenforgalom növekedésének lendülete. 2009-ben világszerte 4 százalékkal kevesebben utaztak, a Magyarországra irányuló forgalom pedig 8 százalékkal csökkent. Az idei évre lassú növekedést várnak.

Az ENSZ idegenforgalmi szervezete, az UNWTO most ismertetett adatai szerint tavaly világszerte 880 millióan keltek útra, 4 százalékkal kevesebben az egy évvel korábbinál. A szakma bevételei ennél nagyobb mértékben, 6 százalékkal esetek vissza.

A nemzetközi szervezet az idén némi élénkülésre számít, az idegenforgalom 3-4 százalékkal bővíülhet a megindult lassú gazdasági növekedésnek köszönhetően, de komoly kockázatokat jelent a korábban bevezetett ösztönző programok megszüntetése.

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatai szerint 2009. január-novemberben a kereskedelmi szálláshelyeken a vendégek, illetve vendégéjszakák száma egyaránt 8 százalékkal maradt el az előző év azonos időszakának értékétől. A szálláshelyek árbevétele folyó áron 10 százalékkal mérséklődött.

A magyar turisztikai marketing szervezet, a Magyar Turizmus Zrt. (MT Zrt.) célja, hogy az idén a turizmusból származó bevételek a tavalyi szinten maradjanak, jövőre és 2012-ben pedig 3-4 százalékkal bővíljenek. Az MT Zrt. 2011-2012-re vonatkozó marketingstratégiájában azzal számol, hogy az idén a kereskedelmi szálláshelyeken a tavalyihoz képest stagnál a belföldi és külföldi vendégek és az általuk eltöltött vendégéjszakák száma, 2011-ben és 2012-ben viszont a vendégek száma 3-4 százalékkal, az általuk eltöltött vendégéjszakáké pedig 1-2 százalékkal nő.

A betelepülők tartották tízmillió fölött a népességszámot tavaly

Ismét egy kisvárosnyival, körülbelül 15 ezer fővel csökkent Magyarország lakossága az elmúlt év első tizenegy hónapjában, de még mindig nem süllyedt a 10 milliós lélektani határ alá — derül ki a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) kedden közzétett gyorstájékoztatójából. A lélekszám-csökkenés kétszer ekkora lenne, ha a bevándorlás nem javítaná lényegesen a természetes fogyás adatait. Magyarország lakossága az időszak végén 10 millió 16 ezer fő volt.

Az előzetes adatok szerint 2009 januárja és novembere között 88 568 gyermek született, ami 2,5 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban. A halálozások száma 118 326 volt, ami közel azonos a 2008. január-novemberi adattal. A természetes fogyás 29 758 fő, ami 2286-tal magasabb az egy évvel korábbinál.

A házasságkötések száma az év első felében a 2008. évihez hasonló alacsony szinten maradt, az elmúlt öt hónapban azonban jelentősen visszaesett az egy évvel korábbihoz képest. Az év első tizenegy hónapjában 34 974 házasságot kötöttek, 3212-vel (8,4 százalékkal) kevesebbet, mint 2008 azonos időszakában.

A születésszám csökkenése és a halálozások változatlan száma miatt a természetes fogyás a 2008. január-novemberi 27 472-vel szemben 2009 első tizenegy hónapjában magasabb, 29 758 fő volt.

A nemzetközi vándorlás becsült értékeinek pozitív egyenlege folytán az ország lakossága ténylegesen ennél kisebb mértékben, 15 000 fővel csökkent.

A téli időszakban sem álltak le a kilakoltatások

Hétszáznegyvenezer ingatlan áll végrehajtás alatt, a lakásuk elvesztésével veszélyeztetett banki adósok száma azonban az 1,7 milliót is meghaladja. Egy törvény szerint december 1. és március 1. között nem lehet az embereket kitenni az utcára, ám ezt nem mindenki tartja be. A bankok eleget tesznek ugyan az előírásnak, egyes végrehajtó cégek azonban nem. A kilakoltatások ezekben a hónapokban is töretlenül folynak.

Hadikiadások

Zajlik a farsang a Honvédelmi Minisztériumban. Az egyébként is nagy lábon élő tárca (nem azonos a csóró honvédséggel) a minap tovább bővítette állóeszközparkját. Egy keretszerződésben például három-négy ezer forintos hollóházi porcelán bonboniereket, szendvicses- és teáskészleteket rendeltek csaknem kilencmillió forintért a reprezentatív célok szolgáló fővárosi Hadik Hotel számára (itt szoktak reprezentálni a tárca megfáradt vezetői, tábornokai). Ugyannyiért írt alá szerződést a minisztérium Zsolnay vázák, gyertyatartók, kupcakészletek, valamint kavésceszék megvételére. Ezt nevezik állandó harcészültségi állapotnak... Most szép lenni katonának — de legalábbis tábormoknak. Nem egyedi az eset, néhány éve például húszmillióért vásárolt kristálypoharakat, porcelán tálalóedényeket és népi iparművészeti tárgyakat a tárca.

Nem tartozik szorosan a tárgyhoz, de itt van ez a Vadai Ágnes, a tárca államtitkára, aki meg azzal hívta fel magára a figyelmet, hogy országgyűlési képviselőként munkatársa szerint feketén, vagyis nem bejelentett módon foglalkoztatta őt — zesebből adott neki havonta harmincezret. Vagyis Vadai állítólag nem fizetett az összeg után járulékot, ami azért szegénységi bizonyítvány, tekintettel a flancolós „Zsolnay-minisztériumra”. Az említett munkatárs egyébként az ügyben beperelte az államtitkár asszonyt (aki a tárgyaláson felszólította a Hír Televízió munkatársát, hogy ne filmezzék). Vadai Ágnes a tudósítások szerint nagyon fel volt háborodva, hadat üzent a sajtónak.

Trencsényi példa

Olvastam a múltkor valahol, hogy erősen omladozik Csák Máté egykori trencsényi rezidenciája, s ez — mármint az omladozás — üzenetértéket hordoz a nagyvilág számára. Kiskirályként üzemelt annak idején ez a Csák ember, adót szedett, pénzt veretett, övé volt az első éjszaka joga, ezenkívül a latroknak levágatta a fejét, ha túlságosan elszaladt velük a ló. (Amúgy a segédkirály megelőzően lovászmesternek indult, később egy teljes esztendeig nádorként alkalmazta az ország.)

Magyar tartományúr volt ez a Csák Máté, 1260-ban jött a világra, ahol egészen 1321-ig tevékenykedett, bár ennek nem mindenki örült — felteszem, első sorban az éppen akkor regnáló Árpád-házi királyok, illetve az őket követő Anjouk, élükön jó Róbert Károlyal. Nevezettek örökké háborúskodni voltak kénytelenek Mátéval, akinek ez volt a szenvedélye.

Mondom, nagy briganti volt ez a pókhású Máté, olyannyira, hogy a tizenharmadik század végén a szemtelenségnek már arra a fokára jutott, hogy az éppen aktuális királytól független tartományt szervezett az ország északnyugati részén. Valószínűleg úgy gondolta, hogy ő fűjja a passzátszelet, meg a nap is miatta kel fel. Mindehhez természetesen III. András és Róbert Károly király mamlaszága is kellett — de ez innét már törtéaíráis, vigyék el ők az esetleges sajtóperek következményeit...

Átkanyarodva a mába, az omladozó trencsényi Csák-rezidencia ijesztően emlékeztet a mostani Magyarország statikájára mind építészetiileg, mind szellemi értelemben. Talán már alul is múltuk Mátét... Csak javaslatként írom ide: tanuljunk kéne Csák Máté életéből és korából. A kiskirályok és a nagy bolsevikok sosem jöttek be.

Pilhál György
(Magyar Nemzet)

Korai választási tájkép

(Folytatás az 1. oldalról)

Itt érkezünk a magyarországi helyzet neuralgikus (idegborzoló) pontjához. Ahhoz, hogy lehet-e a siker valamelyes reményében vállalkozni ilyen állapotú országnak a vezetésére, azzal a szándékkal, hogy leválasztják róla a kül- és belföldi élőkódókat, és növekedési pályára teszik a gazdasági életét. Ezek nem kis dolgok, és nem elég csak akarni. Előbb a feltételeket is meg kell teremteni, és annak egyik, de lehet hogy egyetlen módja a közösség áldozatkészsége. Fizetést fel emelni, adót csökkenteni a termelés és értékesítés, általában a nemzeti jövedelem növekedéséből lehetséges.

A fentebb már idézett Békés Márton Fideszhez szóló alább olvasható ajánlásaiból is kiolvasható a magyar választók határozatlansága, tájékozatlansága és befolyásolhatósága.

„A jövő legnagyobb megpróbáltatásának felismeréséhez nem kell sok jövedelmesség, ugyanis a későkádári elvárások és a vállalkozáson, munkán, adófizetésen alapuló, a jelenlegi sokkal piacpártibb jövőkép közötti feszültség jelenleg is látható, érezhető. A Fidesz szavazótáborának összetétele ésszerűtlenül teszi és kampány-célokba sem mutatja kifizetődők az a megoldást, amit a párt 2006-ban folytatott, vagyis az MSZP osztogató, etatista, járadékhozó demagógiájára való ráigérést. Az egynegyedre tehető nyugdíjas Fidesz-szavazó karámban tartásához nem biztos, hogy szükséges többé a szocialista táborból való átszabítás céljából alkalmazott, nemlétező hónapokra szóló nyugdíj-ellátás kilátásba helyezése. Ehelyett

az adócsökkentő, KKV-ösztönző és hazai beruházás-segítő üzenetek megfogalmazása látszik ésszerűnek. Ez a gazdaságpolitikai alternatíva nyilván teljesen más karakterű, mint az, amelyet az »anti-neoliberális« vagy későnépi sűgőgéj mond. Viszont tagadhatatlanul sokkal közelebb van azokhoz a konzervatív értékekhez, amelyeket – akár öntudatlanul is – a fideszes derékhad követ. Úgy mint: középosztály- és családbarát adórendszer (alacsony szintű, lehetőleg egykulcsos adó); munkára ösztönzés és az egyéni produktivitás megbecsülése; a kreativitás és a szorgalom takarékossgal párosításának jutalmazása; a magántulajdon megszerzésnek elősegítése, védelmének biztosítása és felelősségének megmutatása; valamint a bizonyos esetekben érdemtelenül megkapott, majd könnyen felélhető jóléti ellátások olyan átstrukturálása, amely a munkára ösztönöz és felelős családalapításra serkent. Ha a Fidesz így jár el, akkor ezzel olyan markáns üzenetet is közvetíthet, amely egyszerre áll szemben az oligarchikus, balliberális gazdasági elit Kóka-kapitalizmusával és a szélsőjobb idegenellenességből táplálkozó piaccgazdaság-gyűlöletével.”

Valóban kiszámíthatatlan bármely választás kimenetele, és már több esetben megbizonyosodott, hogy a közvéleménykutató társaságok felmérései lehetnek bár valóságot megközelítőek a kérdezés idejében, de a választás napján, amikor minden szavazó véleménye gyűlik egybe, nagyon eltérő képet mutathat a szűrőpróbák eredményétől.

Koszovó függetlenségének két évvel ezelőtti egyoldalú kikiáltása óta a szerb vezetés és diplomácia minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy megkérdőjelezze a szóban forgó döntés jogi helyénvalóságát.

Az Európai Unióhoz való csatlakozás mellett a tartomány „megőrzése” Szerbia határain belül a hivatalos Belgrád legfőbb célkitűzésévé vált. A Koszovó függetlenségét vitató szerb beadvány alapján a hágai Nemzetközi Bíróság állásfoglalást készített a tartomány függetlenségének legitimitásáról, hangoztatva, hogy „Koszovó Szerbia elidegeníthetetlen része”. A szerb külügyminiszter az egész világot körbeutazta, hogy meggyőzze a még habozó államvezetőket: ne ismerjék el Koszovó függetlenségét. A szerb politikusok számára pedig bevált gyakorlattá vált, hogy alkalomadtán meglátogassák a Koszovó területén élő szerb közösséget, támogatásukról biztosítva őket.

A dicső múlthoz való ragaszkodásban és a nemzeti érzület állandó emlégetésében nagy adag populizmus is rejlik. Csakis „belső használatra”. Hiszen ezek hangoztatása során két dolgról mindenki hallgat. Az egyik: a szerb állam bölcsőjeként is emlegetett tartomány az 1999-es NATO-bombázások óta gyakorlatilag Belgrádtól teljesen függetlenül alakul a sorsa. A másik: a szerb politika egyetlenegyszer sem próbálta megválaszolni a kérdést, hogy vajon mit kezdene azzal a kétmillió albán nemzetiségű állampolgárral, akik a „közös állam” lakosságának szinte egynegyedét tennék ki.

Tavaly októberben tizenöt koszovói albán Magyarországra szökés közben a Tiszába veszett. A tragédiát követően magyar televíziós csatornák többször is bemutatták a holttestek felkutatására irányuló magyar akciót.

Szerbiában nem indítottak kutatást. Pedig — mint a népdal is mondja — lefelé folyik a Tisza...

Egy közösség értékrendszerének és civilizációs fejlettségi szintjének számos mutatója van. Ezek egyike, hogy az a közösség hogyan törődik a halottaival.

Emberieségi szemszögből tekintve mindez szomorú, jogi szempontból nézve érthetetlen. Ha a nagyvilág bármelyik pontján történik valamilyen

Kinek kell Koszovó?

baleset, más országok illetékesei azonnal nyomozni kezdenek, van-e a bajba kerültek között esetleg saját állampolgárunk. Ezzel rendszerint Szerbia is így van. Például amikor tavaly szerb turisták egy csoportja Egyiptomban tragikus kimenetelű közúti balesetet szenvedett, Szerbiában gyásznapot rendeltek el.

A tiszai tragédia esetében egyetlen szerb állami tisztségviselő sem tartotta fontosnak, hogy megszólaljon az ügyben, esetleg a hozzátartozóknak

részvétet nyilvánítson.

Imígyen viszonyulnak a szerb állami szervek saját állampolgáraikhoz?! Mert ugye a szerb politikai logika szerint ezek a Tiszán szerencsétlenül járt emberek is Szerbia állampolgárai. Hiszen Szerbia alkotmányának bevezetőjében a mai napig ott áll, hogy: „Koszovó Szerbia szerves része”.

Vagy csak polgárai nélkül?

Sándor Zoltán – Vajdaság (Nagyítás)

A MAGYAR NYELVISKOLA

örömmel várja a magyar nyelv iránt érdeklődő gyermekeket és felnőtteket

a Magyar Központ épületében

760 Boronia Road, Wantirna 3152
szombaton de. 9.30-tól 12.15-ig

vagy

a Bocskai épületében

121-123 St Georges Road, North Fitzroy 3068
péntek este 6.30-tól 8.30-ig

A gyermekekkel óvodás kortól az érettségi vizsgáig foglalkozunk.

Beiratkozás:

A Bocskaiiban 2010. február 5-én 6.30-8.30 között.

A Központban február 6-án 9.30-12.15 között.

További információt ad:

Szabó Marika

Telefon: 9870 8768 Mob: 0409 434 417

Email: mariaszabo@optusnet.com.au

Az euróbevezetés költsége

Magyarországon az euróbevezetés költsége valahol 2 és 5 milliárd euró között lehet majd, ezért is fontos, hogy a maastrichti kritériumokon túl egyre több szó essen az átállás gyakorlati előkészítéséről, különös tekintettel arra, hogy az „irdatlan” költségek nem csak az államot, de a vállalatokat is terhelik.

Az Ernst & Young és a Capgemini tanácsadócégek szerint az ERM II-ben már késő elkezdni a felkészülést, az átállás sikertelensége pedig súlyos jogi és presztízs veszteségi kockázatokkal jár.

Bár a piac csak a 2014-es euróbevezetéssel számol, a téma már ma is aktuális, az eddigi tapasztalatok szerint ugyanis az átállásra a felkészülést legalább 4-5 évvel korábban meg kell kezdeni.

Gulyás / Halászlé Főzőverseny

A Magyar Központ vezetősége, valamint a Magyar Központ és a Gyöngyösokréta Néptáncgyűttesek rendezésében
2010. február 7.-én vasárnap déli 12 órától a Magyar Központ templom ligetében

- Benevezés díjtalan;
- A benevezőknek saját maguknak kell gondoskodni a gulyáshoz/halászléhez szükséges nyersanyagokról és főzési eszközökről;
- Az elkészített gulyást/halászlét a zsűri díjazza (a zsűrié az utolsó szó)

Lángos - Palacsinta
üdítő - Kávé Kapható
Evőeszközt, tányért, kerti széket, asztalt
mindenki hozzon magával.

Gyermek játékok
Kicsiknek / nagyoknak

Benevezni és érdeklődni Vető Olga telefonszámán: 9754 8579

A nap tiszta bevételét az Ifjúság Megismertetése a Magyar Kultúrával Alapítványra fordítjuk

MEGHÍVÓ

Az Ausztráliai Erdélyi Magyar Szövetség szeretettel várja ÖNT kedves családjával és barátaival együtt
2010. február 21-én 12 órától
a Magyar Központ Templom-ligetében
(760 Boronia Rd. Wantirna)

2010 első PIKNIKÉRE

A lehető legkellemesebb időjárás garantálva
Kiránduló felszerelését hozza magával
ételről és italról szövetségünk gondoskodik
LÁNGOSUNK EGYEDÜLÁLLÓ

A piknik tiszta bevétele Erdély magyarjait,
elsősorban az árvaházakat és ifjú ösztöndíjasainkat segíti.
SEGÍTS, HOGY SEGÍTHESSÜNK!

A nyomozó

Színes magyar játékfilm, 107 perc, 2008.
Rendező, forgatókönyvíró: Gigor Attila

“A nyomozó” (angol feliratos) az EU-s filmfesztiválon,
Sydneyben 2010. február 19-én, pénteken 20.30-kor és
február 21-én, vasárnap 15.30-kor kerül bemutatásra a
Dendy Cinemasban (Shop 9, 2 East Circular Quay; 02-
9247-3800; www.dendy.com.au).
Jegyárak: \$12 (Concession: \$9).

Egy fiatal magyar filmrendező első filmje kirobanó sikert aratott.

Zágoni Balázs kritikus a film megjelenését így idvözölte 2008 februárjában: Amikor elolvastam a film.hu-n a forgatókönyv feltöltött néhány oldalát, már sejtettem, hogy Gigor Attila tud írni. Amit csak reméltem a forgatókönyv-részlet olvasásakor, az az, hogy Gigor rendezni is tud. Pedig nagyon tud.

Malkáv Tibor (Anger Zsolt) kórboncnok, barátja Edit (Rezes Judit), illetve a Küklopsz (Zágoni Zsolt) figuráihoz megtalálta a legjobb színészeket, a történethez meg a megfelelő helyszíneket. Remekül zsonglorkodik a film képzelt és „reális” jeleneteivel, kiválóan egyensúlyozik dráma és vígjáték határára, pedig egyik sem aknamentes terep. Gigor Attila olyat alkot, amire majd minden építész producer azt mondja, hogy lehetetlen: közönségsikerre számot tartó látomásos művész-krimi-vígjátékot, a legjobb filmtörténeti hagyományokra építve. Mindenki megeszi: a tömeg- és a művészfilmbaciatok, de a kritikusok is.

A nyomozó méltán söpört be öt filmszemlés díjat. A nyomozót meg kell nézni. A magyar mozi lehet hogy haldoklik, de a magyar film ezek szerint még nem.

Gigor Attila fekete komédiája egy amatőr bérnyakosról szól, aki a saját életét boncolgatja.

Színes magyar játékfilm,

107 perc, 2008. Rendező, forgatókönyvíró: Gigor Attila, operatőr: Herbai Máté, zeneszerző: Melis László, Szereplők: Anger Zsolt (Malkáv Tibor), Kereskés Éva (Noszfer Ágnes), Tóth Ildikó (Szirmai Ferenc), Rezes Judit (Edit), Zágoni Zsolt (Küklopsz), Czene Csaba (Köpcös).

Történet: Malkáv Tibor nincs jóban az élőkkel, nincsenek kapcsolatai. Egyetlen élő hozzátartozója, haldokló anyja. Műtetre nincs pénz. Elvállalja, megöl egy vadidegent anyja megmentéséért. Végez Szirmai Ferencel. A pénzt megkapja, úgy tűnik, minden rendbe jön.

De másnap levelet kap Szirmai Ferencől. Kiderül, hogy nagyon is közük volt egymáshoz. Malkáv Tibor bajban van. Ki kell derítenie, ki bérelte fel és miért, ha el akarja kerülni a felelősségre vonást. A boncmester egy halott nyomába ered, hogy váratlan dolgokat tudjon meg saját magáról.

Stuber Andrea kritikája — 39. Magyar Filmszemle Moveast Nemzetközi Filmfesztivál Pécs.

Szerencsésnek mondhatja magát az a kóbor néző, aki a 39. Magyar Filmszemléből véletlenül pont A nyomozót látta. Kapott Gigor Attila rendezőtől egy jóféle mozit, fiatalosan ironikusra fazonírozott, szellemes krimi. Rádásul megtudott belőle valamit a világról.

A szereplő Malkáv Tibor kórboncnok olyan em-

ber, aki jobban boldogul a halottakkal, mint az élőkkel. (Amikor visszahőköl egy kinyíló női szempártól, az a film egyik legszebb pillanata. Megszokta ugyanis, hogy a kifestendő szemhéjak végleg csukva vannak.) A Malkávot játszó Anger Zsoltot a legmeszebbmenőkig mennybe menesztem. Minuciózus alakítást nyújt, s elszántan kerüli a színészi közhelyeket, a túlzásokat, a könnyen kihasználható ziccereteket. Tömbszerű, lassú tempójú férfi formál, sokatmondó szögletességgel, zárt járással. Kicsiket reagál, mindig telibe találva. A drámai arcizom-mozgás trendjének kellős közepén rezzenetlen pofazaccokkal dolgozik. A bal szemével tikkal néha egy-egy halálpontosat. Mindenkiből éppen annyit mutat, amennyivel tökéletes hatást kelt.

Anger Malkávjának tökéletes partnere Rezes Judit eleinte lányos zavarral viharászó, majd egyre társnősebb Editje. Duójuk látán megértem azt a fajta, számomra ismeretlen párokapcsolatot, amelyben a felek nem beszélnek, nem érdeklődnek mélyebben egymás iránt, mégis elvitathatatlanul kötődnek egymáshoz.

A február 19-i vetítésen a filmet – miként tavaly a Fehér tenyér c. film bemutatásakor – Csaba Gábor nagykövet vezető be, aki megszervezte a magyar film fesztiválra kerülését. A sikert a magyar közönség megjelenése adja.

Könyvismertetés

Dr. Tanka László (Főszerkesztő): Magyarok a nagyvilágban.

(2009, Médiamix Kiadó Budapest, Kapitális Nyomdaipari Kiadó Debrecen

Már az alcím is sokat elárul: „Akik által előbbre haladt a világ”, továbbá „Képes életrajgyűjtemény a világba szétszáradt magyarok és magyar származásúak pályafutásairól”, vagyis: portrék, interjúk és életrajzok találhatóak e kötetben.

Mielőtt átolvastam volna az ízléses kiadású könyvet, egyszerűen csupán átlapoztam. Már ekkor az volt a benyomásom, hogy grandiózusz vállalkozásról van szó! Áttanulmányozás után, pedig már kétségtelen volt számomra, hogy egyenesen hézagpótló ez az összeállítás.

Büszkeségre, öntudatra, hazafiságra serkenti a magyarokat, még akkor is, ha – mint az esetek zömében – valami vagy valaki elől „menekültek”, emigráltak ezek a honfitársaink idegen földre. Természetesen csak abban az esetben tudhatunk róluk, ha egyáltalán számon tartják őket és tevékenységüket! Ilyen tekintetben szinte közömbös, hogy mikor, melyik évszázadban voltak kénytelenek szülőföldjüket elhagyni.

Dr. Tanka László Főszerkesztő az Előszó-ban jelzi: azokról szól ez a könyv, „akik nem ott és nem akkor születtek, ahol és amikor boldogulniuk lehetett!” Így a jelenleg tízmilliós Anyaország az elmúlt évszázadban szinte ugyanennyi fiát engedte neki a nagyvilágban! „A száműzöttek, a kivándoroltak, a disszidensek most e könyv által jelképes értelemben hazatérnek”. Nagyon fontos változás ez, hiszen a Kádár-féle megtorlás idején a disszidenseket csupán értéktelen söpredéknek tekintették! Végül is közel félezer magyar vagy magyar származású egyén kerül most bemutatásra és „nem utolsó sorban azok, akiknek semmiféle díj, diploma nincs birtokukban, de önfelelő életükkel, emberségből ki-magasló tanúsítványt szereztek az egész világ előtt”.

A rengeteg életrajzban, a szokványos adatokon kívül, olykor még a magyarságra vonatkozó vélemények, megjegyzések is előfordulnak. Témánk szempontjából ez rendkívül előnyös s a kötet lényegét és szellemiségét úgy lehet a legjobban érzékeltetni, ha következőkben néhány ilyen emigráns magyar szavait idézzük. Így, Micheller Attila üzletember (USA, New Jersey Warren) a kényes kapcsolatokról ekként vélekedik: „Teljes szívemből azt szeretném, ha végre –valahára minden magyar egyesület közös nevezőre jutna. Nem ismerem olyan megkülönböztetést, hogy valaki magyarországi vagy külföldi magyar. Számomra minden honfitársam egyformán magyar!”

Sauer Ingrid közéleti vezető, festőművész (Sao Paulo) elegáns otthonába gyakran meghívja magyar és brazil barátait. Ilyenkor gyakran egy dal is felcsendül, megidéve a messzi távlat: „Szép vagy, gyönyörű vagy, Magyarország!”

Nem köztudott az anyaországban, hogy Pulitzer József (1847. ápr. 10. Makó – 1911. Okt. 30 USA) gyűjtötte össze Párizsban a francia nép ajándékához: a New York-i Szabadság szobor felállításához szükséges pénzt. Az 1886. októberi avatásakor az egyik politikus így szózott: „Amerika mily sokat köszönhet Magyarországnak, hiszen szülőfölte Joseph Pulitzer erőfeszítése nélkül talán sohasem került volna a New York-i öbölbe.”

Piller Éva szerint: Ma, Braziliában október 23. Magyarország napja. Az egész ország ünnepli! Sao Paulóban van Magyar Nép tere és a téren Árpád szobor!”

Figyelemre méltó Mautner Mimi üzletasszony (USA) felfogása: „Sokan rosszalnak, hogy zsidó létemre ragaszkodok a magyar közösségekhez, támogatom a magyar kultúrát, színházat, nyelvet... Mondták, hogy családjainkat, szüleinket megölték... Elűzték a hazánkból... És te támogadod őket, közéjük jársz?! Mire ezt mondtam: Istenem, egyszer le kell zárni a múltat, ez már egy más új generáció... Egyszer bocsássuk meg és vessünk véget a gyűlöletnek!... És ennek csak úgy lehet vége, ha lezárjuk a múltat. És kezdjük el együtt! Én a saját példammal igyekszem ebben élni. Mindig azt keresem, ami összeköt bennünket, nem pedig, ami szétválaszt. Ehhez pedig, egyetlen lehetőség: a magyar nyelv.”

Úgy gondolom, hogy az emigránsok elfogadják a Nyíregyházáról elszármazott Bozsik Tamás felfogását: Szeresd és becsüld választott országod, ahol élsz Ausztráliát, de ne tagadd meg soha, szülőhazádat, Magyarországot.”

Sir George Solti, a világhírű karmester egy franciaországi fürdőhelyen hunyt el 1977. Szeptember. 5-én, de kívánságára hamvait a Farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra, Bartók Béla sírja mellé. Figyelemre méltó és ezen könyv, szellemét tükrözi a síremlék felirata: „HAZAÉRT”. Ez önmagáért beszél!

Borbándi Gyula Dr., a Szabad Európa Rádió egykori szerkesztője szerint: „a diaszpórának... tudni kell, mi történnik Magyarországon”, de ugyanígy az anyaországi magyaroknak is illik tájékozódni az emigráns magyarok életéről!

Dancs Rózsa (Kanada) példaképe Sütő András erdélyi író, akinek a hitvallása: „Úgy cselekedjünk, hogy megmaradjunk!”

Az emigráns furcsa kettős életérzését jól kifejezi Horváth István amerikai újságíró felfogása: „Magyarországtól véglegesen elszakadni képtelen vagyok, képzeletbeli kulturális énem ma is ott él, míg a valóság véglegesen Amerikához köt.”

Bocskay Blanka (Jakabovitsné) az erdélyi Ditró nagyközségről került Ausztráliába, s egyenesen imában tárta fel érzéseit:

Fohász Erdélyért

Ezerszer áldott légy / Róna és hegyvidék / Drága szülőhazám / Érted imádkozunk / Létedért aggodunk / Él jón szeretve / Ragyogva örökre / Te szent hazám.

A kötetben olvasható Folytatás című tájékoztató szerint készül: a könyv 2. Bővített kiadása (élvezhetőbb lenne: vastagabb betűkkel nyomtatva!) és angol nyelvű fordítása, sőt a dokumentumfilm is. A nemzetközi változat olyan tükör lesz, amely torzítás és előítélet nélkül megmutatja a magyarság értékét a nagyvilágban.

Szabolcs-Szatmár megyéből 16 személy szerepel a kötetben. Külön meg kell említeni a nyíregyházi Szmolnik Lajos 1956-os forradalmi tettét: a Megyei Börtön október. 26. megnyitásával 174 rabot kiszabadított! A biztos kivégzés elkerülésére volt kénytelen hazáját elhagyni, feleségével és 3 éves kisleányával a szabad Ausztráliába emigrált.

A hazai tanulóifjúság helyes honismeretéhez, pedig nagy segítséget nyújthat „A magyarok a nagyvilágban” című könyv sok életrajzi adata (469) és a rengeteg kitűnő fénykép (1029 db.).

Sajnálatosan a kötetben bemutatott magyarok kb. 23 % már meghalt. Ezek számon tartása különösen fontos, hiszen a még élők névsora sem lehet hiánytalan. Mindig vannak, akikről még életükben elfelejtkezünk.

Végezetül elismerésemet fejezem ki mindazoknak, akik a képes életrajgyűjtemény összeállításában részt vállaltak, illetve a reprezentatív kiadvány megjelenését elősegítették.

MAGYAR CÍMTÁR

NSW-I MAGYAR SZÖVETSÉG, SZERVEZETEK, EGYESÜLETEK, EGYHÁZI KÖZÖSSÉGEK, ISKOLÁK

NSW-i Magyar Szövetség, PO Box 469 Marrickville NSW 2204, Kardos Béla, Tel.: (02) 9558 1878, — E-mail: bkardos@bigpond.net.au — Honlap: www.hungarians.org.au
 — Délvidéki Magyar Szövetség, 31 Glendenning Rd. Glendenning, NSW 2761, Tel.: 9675-2103, Bejczy László 9628-7027. — Magyar Ház, 1–5 Breust Pl. Punchbowl 2196, T.: 9759 6974, — Szent Erzsébet Otthon, 1 Symonds Rd. Dean Park 2761, Tel.: 8818-8501, Fax: 9626 5756

Társadalmi és karitatív szervezetek:

Szent Erzsébet Karitás Társaság, 120 Parramatta Rd. Ashfield 2131, Tel.: 9799 5469.
 — Ausztráliai Magyar Kisebbségi Alap, Bánki Éva 118 Boronia Rd. Greenacre NSW 2190, Tel.: 9793 2789.

Társadalmi és érdekközösségi szervezetek:

Blacktowni Magyar Nyugdíjasok Társasága, Tehel Matuska Magda, 10 Taranaki Ave. Lethbridge Park NSW 2770, Tel.: 9628 7879. — Hungarian (Magyar) Social Club, 706–708 Smithfield Road, Edensor Park NSW 2177. Tel.: 9610 6226, Fax: 9610 0123.

Bajtársi szervezetek

Független Magyar Szabadságharcos Szövetség Ausztrália, v. Bene Ferenc elnök. FMSZSZ P. O. Box 10. Helensburg, NSW. 2508. Tel./Fax: 4294-1919.

Magyar egyházközösségek és lelkészek:

Bakos István, katolikus lelképásztor, Our Lady Queen of Peace, Greystanes, telefon: (02) 9631-8135. Magyar Evang. Egyházközösség, Nt. Breglec Árpád, 6 Park Ave. Kingswood, NSW 2744, Tel.: 4721-0720. — Magyar Református Egyház, Nt. Péterffy Kund, Tel.: 9677-9614, Mob.: 0416 370 100, Email: mresydne@yahoo.com.au Cím: P. O. Box 72, Strathfield 2135.

Magyar Iskolák és Ifjúsági Szervezetek

Flemingtoni Magyar Iskola, Exeter Rd. Homebush West, NSW 2140, Katona Rózsa, Tel.: 9750 2792. — Bankstowni Állami Magyar Középskola, Mona Street, Bankstown, NSW 2200, Sólyom Judit, Tel.: 9314-0247. — Magyar Cserkész Otthon, Melville Reserve, Hampstead Rd. Homebush West, Tel.: 9764 1687. — Maci Klub Magyar Játzócsoporth, Cserkészotthon, Melville Reserve, 52 Hampstead Rd. Homebush West, NSW 2140. Péterffy Réka Tel: 9677-9614, Hegyi Vanda Tel.: 4732-5020. vagy 0407-412-622.

SZAKMAI CÍMTÁR**Cukrászat:**

Sweet Kiss Cake Shop,
 343-345 Clovelly Rd. Clovelly 2031,
 T.: 9664-2654

Wellington Cake Shop,
 157 Bondi Rd. Bondi 2026
 (Opp. Wellington St.) Tel.: 9389-4555.

Ékszerész:

Gáspár János, Suite 304, 3rd Floor,
 155 King St. Sydney.
 Tel./Fax: 9232-1603,
 mobile 0425-201-872.

Étterem, Vendéglátás:

Corner 75, Csaba és Zsuzsa
 magyar étterme
 75 Frenchmans Rd. Randwick 2031.
 Tel.: 9399-5712.

CAFE ZIZI

magyar kávézó és étterem
 14 Norton Street, Leichhardt,
 Tel.: 9569-2111

Magyar italok

Goulburn Wine & Spirits
 9 Brisbane St. Darlinghurst 2010
 Tel 9264-8459, fax 9264-8941.

Fodrászat:

Juliet Hair and Beauty Studio,
 Shop 5/177 Glenayr Ave.
 Bondi Beach. Tel.: 9365-1455

Fogorvos:

Dr. Oliver Szakáll, 14 Hillend Rd.
 Doonside, 2767. Tel.: 9622-4177.

Fogsor specialista:

Dental Prothetist, North Bondi.
 Tel.: 9388-2216.

Motel:

Tarcutta Halfway Motor Inn (Magyar vezetés alatt), Hume Highway, Tarcutta. Tel.: (02) 6928-7294, Fax: (02) 6928-7128.

Orvos:

Dr. Halász Elisabeth GP,
 170 A Wardell Rd. Dulwich Hill,
 2203. Tel.: 9559 2511.

Szállító, Költöztető:

OSS (World Wide Movers Pty. Ltd.)
 36–38 Bearing Rd. Seven Hills, 2147
 T:(02) 8825 9300, Fax: (02) 8825 9333.

Tolmács, Fordító:

Bárány Márta,
 Tel: 9211 3664, Fax: 9280 0340

Utazási Iroda:

Hidas Zita,
 Tel.: 9924-3012, Fax 9924-3234,
 E-mail: zita.hidas@tpg.com.au

Ügyvédek:

Esther Simons, 19 Birrel St.
 Queens Park, NSW 2022 (Bondi Junction)
 Tel.: 9387 6382, Fax: 9369 5457

A. B. Török & Company,
 Ground Floor 27-29 Burwood Rd.
 Burwood 2134.
 Tel.: 9745-4988, Fax: 9715-2440.

Vasrács, Vasmunka:

Ilosvay Gusztáv, 19 High St.
 Gladsville 2111. Tel.: 9604 4562.
 Mob.: 0412-264-890, AH: 9879-6496.

HÍREK=HÍREK=HÍREK=HÍREK=HÍREK=

Milyen messzire látunk el szabad szemmel éjszaka és nappal, mekkora a horizont-távolság? Miért látnak élesen a víz alatt a közzellátók? Igazából bármilyen távoli objektumig el lehet látni szabad szemmel, ha az elég fényes és nem takarja valami, például a földi vagy a kozmikus horizont, esetleg száz méter vastag vízréteg.

Ellátunk a horizontig — de az milyen messze van?

1,7 méteres szemmagasságot feltételezve sík vidéken vagy tengeren a látóhatár (horizont) távolsága 4,5 kilométer, ezért például a Balaton déli partján álló fürdőző még távcsővel sem látja az északi parton álló társát — és viszont. A közelítő számítás szerint a horizont-távolság a látómagasság négyzetgyökével arányos, azaz például a magasságot megnégyszerezve a horizont megduplázódik. Az előbb említett 4,5 km kevésnek tűnhet, mert a tapasztalat szerint az ennél sokkal messzebb levő épületek, fák, hajók is láthatók. A távolabbi tárgyakat azért láthatjuk, mert egy részük a horizont fölé emelkedik.

Az épületek második emeletéről nézve a horizont két-három kilo-méterrel látszik távolabbnak, mint az elsőből kitekintve, feljebb menve azonban az emeletenkénti horizont-távolság egyre kisebb. Egy felhő-karcoló századik emeletéről már csak 300 méterrel lehet távolabbnak látni, mint a 99. emeletről, a távolság mind a két esetben körülbelül 70 km. Egy 10 km-es magasságban szálló repülőgépből 350 km-re látszik a horizont, nem szabad tehát hinni annak, aki azt állítja, hogy egyszerre látta Afrikát és Amerikát, hacsak nem úrhajós mondta. Az úrálomáról nézve 2000 km is megvan a horizont sugara, így például nem látszódhat egyszerre a Nílus forrása és a deltája (ezt a holdutazók láthatták), de a Dunáé már igen.

A légköri fényelhárítás miatt horizont mögötti képződmények is látszhatnak, ez a jelenség a felszín közelében erős, de a repülési magasságban már elhanyagolható. A déliről, a fata morgana is megtréfálhatja a megfigyelőt, de ezeket sem pilóták szokták látni. A hegymászók — saját elmondásuk szerint — néha vizuálisan érzékelik a Föld görbületét.

Víz alá merülve azt tapasztaljuk, hogy életlen a látásunk. A vízben távollátók vagyunk, a közzellátók viszont víz alatt élesebben láthatnak szemüveg nélkül. A gyakorlatban természetesen bűvárszemüveget használnak, ekkor a szem levegővel érintkezik, és a látás élessége változatlan marad. Mivel a vízben a vörös fény jobban elnyelődik, mint a kék, 8-10 m-es mélységben már nem látszik a vörös szín, 30 m mélyen a sárga sem. 50 m-en a halak és korallak színei már nem élvezhetőek, ott már minden kék, azonban ez a szín is eltűnik 400 m-es mélységben, ahol teljes a sötétség. Igaz, ilyen mélyre palackos bűvár nem merül le, a rekord 270 m (Ritzler Gusztáv, az egyiptomi Blue Hole, 2006)

A látástávolságot a vízben a felkavaródó üledék, a planktonvirágzás, de akár a vízfelszín erő eső és a hullámvérés is csökkentheti. A bűvárcalauzok szerint a látótávolság nyílt vízi merülés esetén 20-30 m, azaz nagyjából egy uszodahossznyi. Korallszigeteknél akár 60 m-re is ellát a bűvár, mert ott nincs üledék a vízben. A barlangi merüléseknél az áramlás sem zavar, a látástávolság pedig 100 m. Tehát a több mint száz méterre levő cápát már a legjobb körülmények mellett sem látni a víz alatt. Ez a korlát a cápára is vonatkozik, de ő nem is a szemét használja nagy távolság esetén.

A Napon és a Holdon kívül a Vénusz az az égitest, amely nappal is megpillantható. A Vénusz akkor is látszódhat nappal, amikor távolabb van, mint a Nap, így elmondható, hogy nappal több mint 200 millió km-es távolsáig láthatunk el. Sokan számoltak be a Jupiter nappali szabad szemmel észleléséről is. A Jupiter csak egy kicsit fényesebb a Szíriusz csillagnál, ez utóbbi azonban nem emelkedik elég magasra Európából nézve, ezért vastag levegőrétegen keresztül kellene nézni. A Szíriusz nappali megpillantásáról Colin Henshaw számolt be, az észlelés Zimbabwében történt (déli szélesség 18. foka), 1100 m-es tengerszint feletti magasságban. Henshaw tehát 8 fényévig látott el nappal. A rekordot azonban nem ő tartja, hanem azok a kínaiak, akik az 1054-ben feltűnt szupernóva 23 napig tartó nappali láthatóságát jegyezték fel. Ők — bár nem

tudtak róla — 20 ezer fényévig láttak el nappal.

Az első ember, aki szupernóva távolságmérésével próbálkozott, Tycho Brahe volt 1572-ben. A dán csillagász megállapította, hogy a „stella nova” távolabbi, mint a Hold. Ez a szupernóva nappal két hétig lehetett látni, a 20. században pedig megállapították, hogy 7500 fényévre látott el a mindent szabad szemmel észlelő Tycho.

Legmesszebb természetesen éjszaka lehet látni, a csúcsot az Androméda galaxis tartja 2,5 millió fényéves távolságával. A legtávolabbi szabad szemmel látott szupernóva is az Andromédában volt, Dégenfeld Schomburg Berta pillantotta meg 1885-ben — a hivatalos felfedező Isaac Ward és Ernst Hartwig. Néhány szerencsés amatőrcsillagász az igen halvány M33 galaxis szabadzemes észleléséről számolt be magaszégy megfigyelőhelyekről. Az M33 távolsága körülbelül 10%-kal nagyobb a Androméda galaxisénál, és így ez a legtávolabbi szabad szemmel látott galaxis. Átmeneti — tranziens — jelenségeket is figyelembe véve azonban ennél távolabbra is el lehet látni.

A gammafelgyulladás néven ismert jelenségek az Univerzum legnagyobb energiájú robbanásai. Szerencsénkre igen messze, extragalaktikus távolságokban történnek, mert egy közeli esemény súlyos pusztítást végezne a Földön. Az eddig megfigyelt legnagyobb energiájú kitörést 2008. március 19-én észlelték. A különlegesen nagy intenzitás oka az volt, hogy a sugárzasi kúp éppen a Tejútrendszer felé irányult. A mérések szerint a jelenség optikai fényessége akkora volt, hogy körülbelül egy perccig ideig szabad szemmel is láthatta az, aki éppen a Bootes (Ökörhajcsár) csillagkép megfelelő helyére nézett. A robbanás távolsága 7,5 milliárd fényév volt, ami több mint fele a megfigyelhető Univerzum sugarának. A becslések szerint ilyen fényes gammafelgyulladásra körülbelül 10 évenként lehet számítani. Lehet, hogy éppen az olvasó lesz az első, aki egy csillagos éjszaka néhány másodperccig mintegy fél univerzum-sugárig fog ellátni — tudatosan.

A látótávolságnak tényleg nincs határa?

Ítélet: ideológiai okból végeztek ki több tízezer délvidéki magyart

Ideológiai okból, ártatlanul végeztek ki 1944-ben több-magával a martonosi hentes, Forró Lajost — idézte fel a szerb bíróság közelmúltban hozott precedensértékű ítéletét a rehabilitációs eljárást elindító unoka Szegeden, ahol a délvidéki magyar népirtás 65. évfordulójára emlékeztek az Újszegedi Rendezvényházban. Mint ismert, 1944-1945 telén mintegy 20-50 ezer magyart mészároltak le jugoszláv kommunista partizánalakulatok a Délvidéken.

Ifjabb Forró Lajos elmondta: másfél évvel ezelőtt fordult a szerb bírósághoz, hogy 1944 novemberében ártatlanul kivégezett nagyapját rehabilitáltassa. Arra kérte a bíróságot, mondja ki: a második világháború végén nagyapját a helyi hatalom ártatlanul hurcolta el és kivégezte. Az ítélet megszületése után most az a célja, hogy eltemesse nagyapját. A történész reményét fejezte ki, hogy az egykori áldozatok hozzátartozói közül minél többen élnek a rehabilitációval, amire Szerbia törvényben ad lehetőséget.

Ifjabb Forró Lajos az eljárásról elmondta: szabályos tárgyalás zajlott le a szerb fél teljes korrektségével, a megdélások keresésével. Az ítélet ugyan kissé hosszúra nyúlt, hisz másfél évet kellett várni, míg 2009. december

31-én ügyvédje kezhez kapta a bírósági végzést. Csak-nem két éve Zomborban már történt egy rehabilitálás, a mos-tani mégis precedensértékű, miután a Marthonos községben kivégezett többi áldozatot is megjelölik, ugyancsak szám szerint. Az irat kimondja, hogy őket is bírósági ítélet nélkül végezték ki. A szerb bíróság most kimondta azt is, hogy az akkor elkövetett bűnök háborús bűnnek minősülnek, ezzel elvülhetetlenek. Emiatt minél több ilyen eljárást kell kezdeményezni — hívta fel a figyelmet Ifjabb Forró Lajos, aki szerint ezzel Szerbia jelentős lépést tett az Európai Unió felé.

Emlékeztetett: a szerb törvény lehetőséget biztosít arra, hogy ne csak a hozzátartozók kérhessék az eljárást, így azoknak az ügyét is fel lehet karolni, akiknek a családja esetleg már kihalt. Hozzátette: reményei szerint a Becsey Zsolt volt európai parlamenti néppárti képviselő által alapított Délvidéki Mártírúrium 1944-45 Alapítvány, amelynek az elnöke, a kezdeményezést a magáévá teszi. A munkához ugyanakkor meg kell nyílnia az OZNA (Odelenje za Zastitu Naroda, vagyis Népvédelmi Osztály) levéltárának.

Délvidéki vérengzések néven illetjük az 1944-1945 telén a Délvidéken a jugoszláv kommunista partizánalakulatok által civil magyarok, németek és horvátok ellen brutális kegyetlenséggel elkövetett népirtást. A történészi kutatások szerint a magyar áldozatok száma 20 és 50 ezer közé tehető, de egyes feltételezések szerint félszázezer fölé is lehet az ártatlanul kivégezettek száma.

=HÍREK=HÍREK=HÍREK=HÍREK=HÍREK=HÍREK=HÍREK=HÍREK

De van. Az Univerzum tágulása miatt a távoli égitestek fénye minden frekvencián kozmikus vöröseltolódást szenved, mire hozzánk megérkezik. Az imént említett rekorder gammafelvillanás vöröseltolódása például $z=0,937$, ami azt jelenti, hogy fényének hullámhossza az eredetinek majdnem kétszeresére nőtt (pontosabban: 1,937-szeresére). Egy 13,6 milliárd fényév távolságban — a kozmikus horizonton — levő égitest hipotetikus vöröseltolódása már végtelen, ami pedig ennél is távolabb van, arról mai tudásunk szerint semmiféle jel nem jut el hozzánk. Összefoglalva tehát megállapítható, hogy bármilyen távolságban levő objektumig el lehet látni szabad szemmel, ha az elég fényes, és nem takarja valami, például a földi vagy a kozmikus horizont, esetleg száz méter vastag vízréteg.

Most szabadult a börtönből **Ali Agca**, aki 1981-ben megpróbálta megölni **II. János Pál** pápát. A pápa megbocsátott a török férfinak, aki merénylete helyszínén keresztelkedne meg, és a lengyel állampolgárságot is felvonná a pápa tiszteletére. Egy jelenés már 1917-ben beszélt a merényletkísérletről, amelynek körülményei a mai napig rejtélyesek. A titok gazdaggá te-

heti szabadulása után Agcát. Ali Agca a kelet-törökországi Malatya tartományban született, és már fiatal korában közel került a bűnözéshez: eleinte szülővárosában volt tagja egy kisstílusú bűnbandának, majd a török-bolgár határon csempészkedett. Később, állítólag két hónapot egy terrorista-kiképző táborban töltött el Szíriában, amelyet a bolgár kommunisták pénzeltek, hogy támogassák a palesztin függetlenségi mozgalmat. 1979-ben csatlakozott egy szélsőjobboldali török szervezethez, a Szürke Farkasokhoz, amely merényleteivel destabilizálta az országot. A Szürke Farkasok megbízásából 1979. február 1-jén meggyilkolta **Abdi Ipkecit**, a mérsékeltlen jobboldali Milliyet újságíróját. A rendőrségnek egy informátor segítségével sikerült elkapnia és életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélték. Hat hónappal később a Szürke Farkasok parancsnokhelyettese, **Abdullah Catli** — és állítólag néhány biztonsági őr — segítségével azonban sikerült kiszabadulnia, és Bulgáriába menekülnie, ahol a helyi török maffia támogatta. **Lucy Komisar** amerikai tényfeltáró újságíró szerint Catli segítette Agcának az Ipkeci elleni gyilkosságban és pápa elleni merényletben is szerepet játszott. Az akkor 23 éves Agca 1981. május 10-én érkezett Rómába, hogy merénylet hajtsaon végre **II. János Pál** pápa ellen. Későbbi tanúvallomásaiból az derül ki, hogy itt találkozott három cinkostársával, egy török és két bolgár férfival, az akciót pedig **Zilo Vasziljev**, Bulgária olaszországi katonai ataséja irányította. A gyilkossági ki-

sérlert indítéka a mai napig nem egyértelmű, Agca egy ízben azt állította, hogy **Bechir Celenk** bulgáriai török bűnöző bízta meg, a **Le Monde** szerint viszont a gyilkosságra Catli adott parancsot, amiért Celenk 3 millió német márkát fizetett a Szürke Farkasoknak. Felmerült a KGB felelőssége is, a szovjet titkosszolgálatnak alapvető érdeke lett volna a lengyel pápa meggyilkolása, akiben a kelet-európai szovjet hegemóniára leselkedő egyik legnagyobb veszélyt látták. Egyes összeesküvés-elméletek szerint a CIA állt a gyilkossági kísérlet mögött, mert a frissen hivatalba lépett republikánus **Ronald Reagan** szakítani akart elődjével, **Jimmy Carter** békülékenyebb szovjet-politikájával, és érdekével ellentétes volt a pápa párbeszédre alapuló, békés eszközökkel hangsúlyozó politikája. Egy másik teória szerint az Iráni Iszlám Köztársaság vezetője, **Khomeini** ajatollah megrendelésére próbálták végezni a pápával. A terv szerint Agca a Szent Péter téren lőtte volna le a nyitott gépkocsiban átvonuló pápát, és az utána keletkező káoszt kihasználva a bolgár követségre menekült volna. Agca a május 13-án végrehajtott merényletben többször rálőtt **II. János Pálra**, de a tömegben állóknak sikerült lefogniuk, ezért nem tudott elmenekülni. Az egyházfőt négy golyó találta el, de túlélte a gyilkossági kísérletet. A merénylet után **II. János Pál** felszólította híveit, hogy „imádkozzanak testvéreért, akinek öszintén megbocsá-

tott”. Az olasz hatóságok életfogytig tartó börtönbüntetésre ítélték a gyilkossági kísérletért, de **II. János Pál** kérésére **Carlo Azeglio Ciampi** államfő, a kereszténység jubileumi évében, 2000-ben kegyelemben részesítette. A pápa és merénylője között rendezett viszony alakult ki az évek során, az egyházfő 1983-ban meglátogatta Agcát a börtönben, ahol négy szemközt beszélgetett vele. A találkozás nagy hatással volt az elítélte, amikor 2005 februárjában a pápa megbetegedett, Agca levélben küldte el jókívánságait, bátyja pedig úgy nyilatkozott az egyházfő áprilisi halála után, hogy az egész család gyászolja, mert egy „igaz barátot” veszítettek el. Agca többször kinyilvánította, hogy felvonná a keresztény vallást, és a merényletének helyszínénél szolgáló Szent Péter téren keresztelkedne meg. **II. János Pálra** annyira felnézett, hogy tiszteletére felvette volna a lengyel állampolgárságot. „Úgy emlékszem vissza a pápára, mint a 21. század leg-tiszteletreméltóbb és legjóságibb emberére” — nyilatkozta Agca a pápáról. A férfi el akart látogatni **II. János Pál** temetésére, de a török hatóságok nem engedték, ugyanis 2000-es szabadulása után Olaszország kiadta hazájának, ahol **Ipekci** 1979-es meggyilkolása és két, 1970-es években végrehajtott bankrablása miatt börtönbüntetésre ítélték. 2006. január 12-én feltételeken szabadlábára helyezték, de ez akkora társadalmi felzúdulást okozott Törökországban, hogy az igazságszolgáltatás a határozat felülvizsgálatát kezdeményezte, az ítéletet megsemmisítették, és meghosszabbították Agca büntetését. Amikor **II. János Pál** utódja, **XVI. Benedek** 2006 novemberében Törökországba látogatott, Agca kérelmezte a török hatóságoktól, hogy ideiglenesen engedjék szabadlábára, mert találkozni szeretne a pápával. Két héttel később azonban, amikor az egyházfő az első, általa pápánaként meglátogatott muszlim országba érkezett, Agca már meggondolta magát, „szerencsétlen alaknak” nevezte **XVI. Benedeket**, és elítélte az általa „náci maradványnak” nevezett pápa „gyűlölet-politikáját, amely arra ösztönzi a népeket, hogy szembe forduljanak egymással”.

Agca egy 2007-es interjút az azt mondta, hogy szabadulása után Portugáliába szeretne költözni. „El szeretnék utazni valahova, egyszerű életet akarok élni és hétköznapi munkát vállalni. A portugál **Fatimába** költöznék, ahol a fatimái Szűz **Mária-szobor** kedves emléke volt **II. János Pál** számára. A pápa ellen elkövetett merényletem a harmadik fatimái titok, ezért esett a választásom Portugáliára” — beszélt terveiről a török férfi. 1917. május 13-án egy fehérbe öltözött nő jelent meg három kisgyereknek **Fatimában**, októberig minden hónap 13-án megismételte ezt, és három titkot bízott a pásztorgyerekekre. Az első titok a pokol látomását mutatta meg, a második az első világháború végét és a közelgő másodikat jósolta meg, és azt kérte, hogy Oroszországot a Szűz oltalmába ajánlják. A harmadik fatimái titkot az egyik pásztorlány 1944-ben leírta, de csak 2000-ben hozták nyilvánosságra, melyben a Szűz egy „fehérbe öltözött püspök fegyver általi elesetéről” beszélt, és a lengyel pápára 1981-ben éppen május 13-án emelte fegyverét Agca. A pápa később a fatimái szűz szobraba rejtette Agca golyóját. A az isztambuli **Kartal** börtönben ülő Agca 29 év után szabadult ki, és hamarosan milliomossá válhat. A török férfi a **The Sunday Times**-nak kézzel írt levelében kifejtette, hogy „Japántól Kanadáig óriási az érdeklődés” egy róla szóló játékfilm és dokumentumsorozat iránt. A levélből kiderül, hogy Agca 2 millió dollárt (mintegy 370 millió forintot) remél egy exkluzív televíziós interjúért és 5 millió dollárt (925 millió forintot) a róla megjelenő könyvekért. A **The Times** szerint Agca már társszerzőt is keres könyvéhez, levélben megkereste a több bestsellert is író **Dan Brown**-t. „Agca emlékiratai rendkívül értékesek lennének, de csak abban az esetben, ha benne lesznek azok a dolgok, amelyek mindenkit érdekelnek: a merénylet hátterének igaz története, és számos releváns és eddig nem ismert információ” — nyilatkozta **Francesco Aliberti** olasz könyvkiadó. Erre minden esély megvan, ugyanis Agca a múlt héten elmondta, hogy szabadulása után „minden kérdésre válaszolni fog” a merényletről.

A NSW-i Magyar Szövetség februári eseménynaptára

- 6. Szombat DMSz Megnyitó bál, Glendenning
- 10. Szerda NSW Szövetség Közgyűlés, Punchbowl
- 12. Péntek Nyugdíjasok Baráti Kör, Ashbury
- 13. Szombat Hungarian Social Club Farsangi bál, Edensor Park
- 14. Vasárnap SACRA CORONA - filmvetítés, Magyar Ház, Punchb. DMSz Picnic, filmvetítés, Glend.
- 21. Vasárnap Evangélikus Istentisztelet, Goulburn St., City, Hungarian Social Club Picnic, Edensor Park.
- 26. Péntek Nyugdíjasok Baráti Kör,
- 27. Szombat Zarándoklat, Berrima, Cserkészcsapatok megnyitóját, Flemington.
- 28. Vasárnap NSW Szövetség Picnic, Picnic Point.

Katolikus szentmise minden hónap 2-ik és 4-ik vasárnap Good Shepherd Szeminárium, 58 Abbotsford Rd., Homebush
Szt Erzsébet Otthon minden vasárnap reggel 9-kor
Református Istentisztelet minden vasárnap d.e. 11.30, Carrington Ave., Strathfield
Minden hétfőn Blacktown-i Nyugdíjasok, Blacktown
Minden szerdán Kenguró Táncpróba, Clempton Park
Minden pénteken Családi vacsora DMSz, Glendenning, De. 10-től 2 óráig Maci Klub, magyar játszócsoport 5 éven aluliaknak, Cserkészotthon Melville Reserve, Homebush
Minden szombat d.e. 8.30 Magyar középiskola, Bankstown. D.u. 12.15 Magyar Általános Iskola. Óvoda, 6 osztály, Flemington Public School, Exeter Rd., Homebush West
D.u. 2.30 Magyar Cserkészek Cserkészotthon Melville Reserve, Homebush

ÜGYVÉD
BUDAPESTEN
nagy gyakorlattal és szakértelemmel,
mindenféle ügyintézés,
jogi tanácsadást vállal.
Forduljon bizalommal:
Dr. Horváth Anna
e-mail:
drhorvath@yahoo.com
fax: (0011) 36-1-4038503

Az egészséges táplálkozás jegyében:
Megújított menüsorral kibővített választékkal
COMFORT FOOD
minden alkalomra.
Ebéd, vacsora, ünnepek... Házhoz szállítással.
Ételeink széles választékával szeretettel várjuk régi és új megrendelőinket.
Sütemények minden igényhez:
hagyományos, Glutén mentes, diabetikus.
Partyra, rendezvényre speciális szendvicstálak, hidegtálak, gyümölcsstálak, torták, sütemények.
Telefon: (02) 9760-1101
www.comfortfood.com.au

ZIZI
PALACSINTÁZÓ
szeretettel várja magyar vendégeit.
Magyaros ételek, lángos, házi sütemények állandóan kaphatók.
Nytiva hétfőtől péntekig du. 5-től este 11-ig, szombat - vasárnap déli 12-től este 11-ig.
Rendezvényekre bérelhető 20 főig.
Cím: 14 Norton Street
Leichhardt
Tel: 9569-2111

Freecall Plumbing Services Pty Ltd.
www.freecallplumbing.com.au
Lic.No:218676C
Víz-Gáz-LPG Gáz-Csatornarendszerek teljeskörű építése, szervizelése és karbantartása.
Fürdőszoba, konyha és egyéb ipari létesítmények, víz / gáz csatorna építése és karbantartása.
Melegvíz tartályok cserélése és javítása.
Beszélünk magyarul és angolul.
Hívja Nagy Stevent a 0417-388-347 számon.
Email: r@snagy.biz

ACLAND TRAVEL AGENCY
License No: 30016
Suite 1, 128 Acland St. St.Kilda VIC 3128
Tel.: 9534-0901
Bel- és külföldi utazását, rokonok kihozatalát nagy gyakorlattal végzi
Szabó Edith
Ha nyugodtan akar elindulni és hazaérkezni akkor forduljon hozzánk bizalommal!

1989 decembervégi napjaiban férjemmel sydneyi lakásunkban izgalommal, lelkesedéssel csüggtünk a tévéhíradó minden szaván: a szemünk láttára, a képernyőn zajlott le egy forradalom!

Soha azelőtt nem volt még ilyen: a tévéstúdióban, élő adásban kormány alakult, programok, felvások hangzottak el, a lakosság így értesült arról, hogy hol folynak harcok, mi történik az országban. Úgy tűnt, hogy a román forradalmat a tévéstúdióból vezénylik: az én tévémből, az én stúdiómból! Ott a Román Televízió négyes stúdiójában, ahonnan másfél évtizeden át hetente köszönhettem magyarul a nézőknek, most egy véletlenszerűen összeverődött amatőr társulat történelmi drámát improvizált a kinti fegyverroppogás közepette.

A parkolóban, ahol annakidején a Trabantot parkoltam, most egy tank állt, csövével agasztóan az épület felé, és nem az ostromlók ellen fordítva. Védi, vagy támadja-e a televíziót? Ismerve az épületet jól tudtam, a csupa üveg komplexumban alig van bizonságos hely. Aggodalmam a tetőfokára hágtott, amikor megláttam a képernyőn kedves kollégánomé Simonffy Kati, akivel kapcsolatomban titkos utakon még a szökéseimből eredő tilalmak és veszélyek ellenére is folyamatosan működött. Uramisten, mit keres ott Kati a golyózáporban?!

Simonffy Kati és másik kollégám, **Boros Zoltán** 1989 karácsonyán spontánul visszafoglalta az 1985-ben megszüntetett magyar nyelvű műsor adásidejét! Egyszerűen beültek abba a bizonyos forradalmi stúdióba, és bejelentették: Újraindul a magyar adás! Úgy, ahogy '85-ben egyetlen tollvonással, azonnali hatállyal megszüntettük – még azt a lehetőséget sem kaptuk meg, hogy a nézőknek egy istenhözadót mondjunk – Katiék most egyetlen bejelentéssel helyreállították. A szétszéledt szerkesztőség megmaradt tagjai újra összegyűltek, a szerkesztőségi szobáinkat visszafoglalták és újraindították az adást.

Az új magyar adás immár 20 éves, és mivel az eredeti adás 1969-ben alakult, kettős évfordulót ünnepeltünk most, 2009 december elején Csíkszeredában.

Jólesett a fiatalokkal, az „utódokkal” találkozni, de természetesen a legjobban a régi gárdával való találkozásnak örvendtem, hiszen volt akit több mint 20 éve nem láttam.

Húsz év, ez a folyton visszatérő ke-rek szám!

Fülembe cseng az a '89 decemberi telefonhívás, amikor a bukaresti rádió magyar szerkesztőségében kórusban kiabálták a telefonba: Győztünk!

Tomcsányi Mária volt a leghangosabb, leglelkesebb kiabáló. Mellette meg **Simonffy Kati** ismételtette kint, hogy biztosan meghalljam: *Erika, gyere haza!*

Húsz év múltán, a csíki ünneplés után, Marival és Katiival Marosvásárhelyen töltök pár napot. Emlékezünk, beszélgetünk. Elkerülhetetlen a kérdés: hogyan látják az elmúlt két évtizedet? Beváltak-e a '89-es remények?

Elsőnek Marit kérem meg, hogy mutakozzon be az ausztráliai olvasónak, aki – hacsak nem tájainkról származik – őt képernyőn soha nem láthatta, nem volt alkalma megismerni.

Tomcsányi Mari

Az egykori Szolnok-Doboka, ma Beszterce-Naszód vármegye Bethlen városában születtem 1945-ben. A Szamosmenti település a bethleni Beth-

Józsa Erika

VISSZAPILLANTÁS — 1989–2009

„Vajon átszúrták-e karóval a szívet?”

*...hogya vissza ne térjen kísérteni, vérünket szívni a vámpír?
Vajon gondoltak-e rá a katonák, akik a sortüzet leadták,
hogya a zsarnokság szellemét nem fogja a golyó?
Ceausescu immár halott, de remélhetjük-e, hogy vele pusztult
hátborzongató kreációja, a gyűlölet és félelem társadalma is?
Remélhetjük-e, hogy a tilalom földjén robbanásszerűen
felszabadult indulatok mind a jó szolgálatába állnak?
Hogya a többség, melyet évtizedeken át arra idomított, hogy gyűlölje
a kisebbséget – józanul, higgadtan és véglegesen nyújt baráti kezét?
Hihetjük-e, hogy visszaserzett, vérrel kiharcolt jogaikkal élhetnek majd
a magyarok elkövetkező nemzedékei is, az elkövetkező rendszerek alatt is?
Hihetjük-e mindaddig, amíg Erdély sorsát Bukarestből
és nem Kolozsvárról irányítják?
Még tart a bűvölet, még tart a mámor, bízunk egy új, szabad,
igazságos Romániában.
De vajon, vajon előrelátóak voltak-e azok a katonák?
Vajon átszúrták-e karóval a szívet?”*

(Magyar Élet 1990 február 8.)

len grófok, a „kigyós” Bethlenek székhelye volt születésem évéig, amikor az új államrend mindenüktől megfosztotta őket.

Második szülővárosomnak Besztercét tekintem, a hova 5 éves koromban költöztünk. Ebben a középkori szászvégyár köré épült városban nőtem fel a szász vártemplom szomszédságában. Ott jártam iskolába és ott érettségiztem 1963-ban a város akkori egyetlen középiskolájának magyar tagozatán. Az iskola egykor a besztercei Német Gimnázium volt. 1945 előtt külön magyar gimnáziuma is volt a városnak. A szamosvári dombos és mezőségi magyar falvaiból is sok család ide küldte továbbtanulásra gyermekeit. Még így volt ez az én iskolaéveim alatt is. Jómagam egyforma erősséggel kötődtem nagyszüleim bethleni parasztagaságához, a sok háziállattal, szőlőssel, gyümölcsös-szel és édesapám gyönyörű szülővárosához, Kolozsvárhoz, a színház, az Opera, a Mátyás Király-szobor mesés világához. Ma is így vagyok vele, miután átmenetileg, ideiglenesen 32 évig Bukarestben éltem és dolgoztam.

Hogy hogyan jutottam oda? Kicsit bonyolult a történet, de megkísérlem rövidre fogni. Érettségi után a marosvásárhelyi Tanárképző Főiskola román-magyar szakát végeztem, majd két évig magyar, román, orosz és francia nyelvet tanítottam egy Dész melletti és egy mezőségi faluban. Tanítani szerettem, de a vidéki tanár teljes kiszolgáltatottsága elkeserített és felháborított. Nem volt egy majális 10 km-t gyalogolni az állomásig, reggel feltörni a jégréteget a veder víz tetején, készülségben állni örökké, hogy valamelyik félalalfabéta helyi potentát piszkos ajánlatát kivédjem – de nem túl durván, nehogy bosszút álljon.

Talán menekülésképpen, de leginkább a szociológia iránti érdeklődésem miatt úgy döntöttem, folytatom tanulmányaimat. Sikeres felvételi vizsga után 1968-ban a kolozsvári Babeș-Bolyai Tudományegyetem Filozófia Karának hallgatója lettem. Egyetemista – másodsor. Pezsgett az élet. Az 1968 utáni évek voltak ezek, amikor a nyugati diákmozgalmak és a prágai tavasz után nálunk enyhült egy kicsit a diktatúra szorítása. Új

magyar intézmények és lapok jelenhettek meg. Beindult a televízió magyar nyelvű adása, szabadabbá vált az egyetemi élet. Magam is két végén égettem a gyertyát. Tanulmányaimmal párhuzamosan egyetemi kollégákkal, barátokkal létrehoztuk az *Echinix* avantgard egyetemi színpadot. Az egyetemi évek alatt azt hiszem többet voltam színpadon mint könyvtárban. Másodéves voltam, amikor egy véletlenül összejött baráti beszélgetés során a Román Televízió Magyar adásának főszerkesztője, **Bodor Pál** „felfedezett”. Felajánlta, hogy meg egyetemistaként kipróbálhatom riporteri képességeimet. Így is történt és aztán 1972-ben – „Reszkess, főváros, megjöttem!” Így indult az én televíziós karrierem. Nem minden áldozat nélkül, hiszen drága, jó édesanyám még évekig törlesztette az én egyetemi ösztöndíjamat. Ez volt a büntetés azért, mert nem foglaltam el a számomra hivatalból kijelölt állást egy szilágysági iskolában – ez volt az ára a menekülésnek az újabb kiszolgáltatottságból.

Tévének indultam, de előbb rádiós lettem Bukarestben. Élő adásban hírbemondó és kulturális műsorok szerkesztője. Ott, a bukaresti Rádióban ismertem meg férjemet, Tomcsányi Tibit, aki az angol nyelvű rádióadásoknál volt szerkesztő. Visszatért a rádióba, miután a tévé magyar adásának kezdő csapatát erősítette két évig. Aztán 77-ben én vágtam bele a tévés nagy kalandba, ami kisebb-nagyobb megszakításokkal mai napig tart. Most, nyugdíjasként még egy-egy kedvemre való portréfilmet, dokumentumfilmet szívesen elkészítek.

Hogy mi a kedvemre való? Hát az örök szerelem, a színház. Tévé évem alatt is többnyire ez volt a munkám. De mivel tulajdonképpen minden érdekelt – mindent csináltam. Szociális riportot, sportriportot, vetélkedőt, művészportrét, közművelődési rovatot és persze sok-sok színházi felvételt. Ez utóbbiaknak különösen fontosságot tulajdonítottunk az adásban, hiszen abban az időben – '90 előtt – az erdélyi színjátszás emlékezetes előadásait, színészi alakításokat csak mi tudtuk dokumentálni, felmutatni az egész erdélyi magyarságnak, és megőrizni az utókornak. Kézi kamerája

még senkinek sem volt itt a Ceausescu gettóban. Talán le is tartóztatták volna, ha valaki ilyet birtokol. A hét erdélyi magyar színház akkori számos kimagasló előadása a magyar adásnak köszönhetően ma is megtalálható a közszolgálati Román Televízió Archivumában. És ebben az én munkám is benne van. Erre büszke vagyok.

Szerencsésnek tartom magam, hogy a rendszerváltás után kipróbálhattam az új lehetőségeket, és magam tehetőségét az új körülmények közepette. Ebben a mi suta, nyögvenyelős demokráciánkban. Öt év szünet után – '90-től ismét tévézhettem. Amíg a diktatúra utolsó 5 évében szünetelt az adásunk, és napi néhány órára szűkült a Román Tévét teljes műsorideje, nos azalatt mi néhány régi tévés kollégával ismét csak a rádióhoz kerülünk. Ekkor már a bukaresti rádió magyar adása volt az egyetlen magyar nyelvű média az országban. És akkor eljött végre 1989 decembere, amikor Erika felhívott Ausztráliából telefonon... Üristen, telefonon! Még hozza a rádióban, és kapcsolta ki! – és azt mondhattam neki, hogy „Győztünk!” Mert akkor még nem tudhatam, hogy nem volt ez még valódi győzelem.

Nos, ezek után jöhetnek a kérdések. Először is, hogy vajon mikor derült ki, hogy ez még nem volt győzelem?

Ebből a gyönyörű eufóriából, amiről mi téged '89 decemberében tudósítottunk, nagyon hamar felébredtünk. Hídeg zuhanyként jött ránk Marosvásárhely márciusban. Akkor egyből felébredtünk! Én olvasom most, hogy én miket mondtam neked akkor a telefonba, és megmosolygom magam, hogy úristen, ez ember szeret himni a népmesékben... Hirtelen ránkszakadt a boldogság, element a zsarnok, itt a nagy szabadság!

Mi az, amit ennek a 20 évnek a javára írnál?

Azt, hogy azért csak lehetett végre szabadon televíziózni, a disznóságok-ról megszólalhattunk, elmodhattunk dolgokat. Az más kérdés, hogy heti egy adásban mondhattuk mi a magunk igazságát, ha a hét többi napjain 24 órán át folyamatosan ennek az ellenkezője hangzott el a román adás-

ban. Ismét a márciusi eseményeket említeném, amikor én történetesen adásfelelős voltam. Lementem a román híradósokhoz, hogy barátok hívnak telefonon Marosvásárhelyről és mondják mi történik, hogy a románok támadják, verik a magyarokat, mondjanak már be valamit a híradóban. Hiszen akkor még az az egy televízió létezett, és mi abban a hitben voltunk, hogy a román híradó igazat mond. Erre azt mondta nekem az egyik főnökük, hogy ti akartátok ezt a circuszt, most megkaptátok! Úgy kellett nektek! És különben ne másszatok nagyon bele, mert ez még polgárháborúba torkollhat. A hadsereg kontroll alatt tartja a helyzetet, és ne másszatok bele, mert ha a székelység becsődül Marosvásárhelyre, akkor polgárháború lesz és akkor magatokra vessetek. Akkor vérfürdő lesz és vállaljuk mi ennek az ódiomat? Magyarán meg lettünk zsarolva.

Itt **Simonffy Kati** is bekapcsolódik a beszélgetésbe.

Akkor én is adásban voltam és ez volt talán a legnehezebb helyzet, amivel meg kellett birkózni. Mert valamit mondani kellett, tájékoztatni kellett, megmondani az igazat, de azt is tudtuk, hogy a székelység valóban bevonulna Vásárhelyre és tényleg vérfürdő lehet belőle. Tehát voltak ilyen forró helyzetek. Na most ami engem ezekben az években a legjobban bosszantott, az a cinizmus volt. Azok a falak, amikbe ütköztem, amikor megcsináltam például a Zilah főterének lerombolásáról szóló filmet. Zilahon az történt, hogy a szépséges kis barokk főteret megtörték egy üvegcsodával, aminek a makettjét láttuk mikor a zilahiak megkerestek bennünket, hogy itt nagy baj van, már ássák az alapokat. Én hétről hétre lejártam, eljutottam a műemlékvédelmi bizottsághoz Bukarestben, különböző országos érdekvédelmi szervekig, és mind igazat adtak nekem abban, hogy ez a műemlékvédelem elleni merénylet, és nem lenne szabad megcsinálni. Ennek ellenére ma ott áll Zilah főterén az az épület, amely eltakarja a református és a katolikus templomot. Ezt arra találták ki. Ez a cinizmus, hogy a román oldalról bármit meg lehet tenni, mert „mi vagyunk a hatalom, nekünk mindent szabad”, ez zavart a legjobban ebben az eltel két évtizedben.

Én zenészként kezdtem a hetvenes évek magyar adásában, aztán dokumentumfilmesként folytattam az újraindult adásban '89-ben, majd áttértem a szocioriportokra, pont azért, hogy felvegym a harcot ezzel a cinizmussal.

Nos, itt a helye annak, hogy Simonffy Kati is bemutatkozzon az olvasónak. Négy évtizedes barátság fűz minket egymáshoz, tényleg jónak-rossznak. Útjaink akkor váltak el, amikor 1985 karácsonyán férjemmel és kisfiammal nyakunkba vettük a nagyvilágot. Katiék akkor úgy döntöttek, hogy maradnak.

Simonffy Kati

Nemcsak a házasságok, a barátságok is az égben kötöttek. Legalább is az életre szólóak. Amit sem az évek sem a távolság nem koptat el. Mert hasonló a világlátás, az erkölcsi értékrend, stabil érzelmek életiek, akkor is ha évekig nem látják egymást a szóbanforgó személyek. Ilyennek bizonyult a mienk is Erikaival és Jós-kával.

Pozsonyból érkezünk haza férjemmel, H. Szabó Gyulával 1985. december 22-én, ti pedig másnap indultatok

MAGYAR NYELVOKTATÁS

Az itteni 'Prep'-től - érettségi vizsgáig
VICTORIAN SCHOOL OF LANGUAGES

Dandenong High School (melway 90 C/5)

Szombat de. 9.00-től 12.20-ig

Beiratkozási lehetőség az internetről:

southeast@vsl.vic.edu.au

vagy az iskolánál az Area Manager-nél

Angela Natoli Tel: 9791 9289

Kedd, csütörtök és péntekenként

Az iskola év február 6-án, szombat kezdődik.

Részletes információt ad esti órákban

Bartha Gyöngyi m.0409 857 819 vagy

Körlaki Ági t.9570 1638

KRÓNIKA**A múltból idézünk**

(Melbourne)

November 23-án d.u. nagy élményben volt részem. Véleményem szerint nem csak nekem, hanem a megjelent többségnek is. Ugyanis a Magyar Központ Szent István templom társalgójában, 4 órai kezdettel egy Magyar előadáson vettünk részt. Szándékosan írtam nagy M betűvel, mert a megtiszteltetés kiérdemelt volt. Nem azért, mert telt ház volt, hanem az ötlet, a cél, a beletett előkészület, munka érdemel nagy dicsőretet.

Mondjam el végre, hogy mi történt? Az újonnan megalakult TÖRTÉNELMI és BÖLCSÉSZETI Társulat tartotta első előadását. Tudjuk, hogy Magyarországon Mátyás királlyá választásának ötszázötvenedik évfordulójáról egész évben különböző megemlékezéseket tartanak e reneszánsz korszakról, így mi is időszerűnek láttuk e témakört a csoport bemutatkozó előadásaként.

Pakai Imre üdvözölte a megjelenteket, majd jómagam Szilágyi Erzsébet élettörténetét ismertettem. Arany János Szilágyi Erzsébetről

írta Mátyás Anyja című verset mély érzéssel szavaltta el Kocsis Margit. Imre Hunyadi Jánosról, végül Nagy Jócó Mátyás királyról tartott előadást.

Visszaemlékezem a régmúltra, az iskolában a történelmi órákra, amiktől mindig félttem. Unalmas volt bemagolni az anyagot, nem tudta megfogni képzeletem. Inkább a nyelvtan, matematika, torna volt az érdeklődési köröm. De most, ez az előadás remek, szórakoztató és röviden tömör volt. Most érzem igazán, hogy többet kell tudnom, és másoknak is átadni. Büszkén beszélhetünk a több mint évezredes múltunkról, a számtalan magyar csillagainkról. Beleértve tudásainkat, íróinkat, művészeinket.

Szünetben kávé, tea csokis keksz szolgált frissítőül.

Kovassy Éva olvasta fel a magyar canberrai nagykövet Csaba Gábor úr levelét, amelyben gratulált a csoport megalakulásához és tolmácsolta jókívánságát a sikeres működéshez.

Felemelő érzés volt Fodor Béla verses kötetének bemutatása. Lám, az emigrációban is lehetséges az új tehetségek felbukkanása. Versei közül a költő maga, majd Juhász Géza és Pakai Imre szavaltak a már ismert, megszokott tehetséggel.

Befejezéshez közeledve, Szarkáné, Papp Etelka beszámolója következett európai útja alkalmából. Etelka felkereste a híres szent helyeket, szinte zarándok utat tett meg. Beszámolójában hűen és pontosan elbeszélte tapasztalatait, érzéseit. Egy pissenést sem lehetett hallani a teremben. Igen szép és színes volt az előadása. Talán mindenkinek könnyes lett a szeme a meghatódottságtól. Az enyém igen.

Szép délután volt. Még másnap is az a boldog lelki megelégedés töltött el az értékes előadás után. Kiknek is köszönhetjük mindezt? Az indító személy Nagy József, Jócó volt, aki Pakai Imrével beszélte át ötletét. Most már ketten tervezgettek igen erőteljesen és hirdetések, egyéni beszélgetések után a Társulat megalakult szeptember 28-án. Persze, a Központ Igazgatósága előzetes megbeszélése és helyeslése után.

Jövőbeli tervünk szerint Március 22-én lesz a következő előadásunk. Témának Géza fejedelem, Sarolta és István király, az első kapcsolat a kereszténységgel, majd Liszt Ferenc életrajza, néhány részlet műveiből. Harmadik téma pedig Jókai Mór, a csodálatos írónk élete és részletek a hihetetlenül termékeny, színes irodalmából. Könyvei közül sokat megfilmesítettek.

Nem tudom, hogy egy keveset sikerült e átadnom saját élményemből, de kérek mindenkit, és bízom abban, hogy a magyar kultúránkat a lehetőségek szerint ápolni és terjeszteni fogjuk. Legyünk büszkék múltunkra, adjuk tovább a következő nemzedéknek és mindenkinek, akit a szép és jó érdekel.

Teleky Ilonka

SZÉP SZÜLŐ-HAZÁM

Szeretettel meghívjuk minden kedves honfitársunkat a Magyarországról érkezett, az ausztráliai magyarság körében is népszerű

V. Molnár Judit

szoprán operaénekes koncertjére,

amelyre a Hagyományörző Kulturális Szövetség (HID) rendezésében

2010. feb. 21-én, vasárnap d.u. 3 órai kezdettel kerül sor a Punchbowl-i Magyar Házban.

A koncerten világhírű musical számok, operett és opera áriák csendülnek föl Puccini, Lehár, Kálmán, Webber, Loewe és Verdi legnépszerűbb műveiből.

Az előadásról a Duna TV is felvételt készít!

Érdeklődés: Török Zsuzsannánál a 9639 1857 telefonszámon az esti órákban. Ebédrendelés: a Magyar Ház gondnokainál, a 9759 6974-es telefonszámon. Sütemények, hűsítő italok, kávé és tea kapható. Belépődíj 20 dollár.

Bevándorlási ügynök
(MARN: 0962683) és

akkreditált fordító
(NAATI No: 22224):

Hajdu Gábor,
email:

gh@netspeed.com.au,
telefon:

0423-893-206

